

Briuselis, 2017 07 06
COM(2017) 370 final

KOMISIJOS ATASKAITA

Europos Sąjungos teisės taikymo stebėseną 2016 m. metinė ataskaita

{SWD(2017) 259 final}
{SWD(2017) 260 final}

**Europos Sąjungos teisės taikymo stebėseną
2016 m. metinė ataskaita**

I.	Ižanga	3
II.	Vykdymo užtikrinimas prioritetinėse politikos srityse	4
1.	Naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis	5
2.	Sujungta bendroji skaitmeninė rinka'	6
3.	Atspari energetikos sąjunga ir perspektyvi klimato kaitos politika	7
4.	Stipresnė ir teisingesnė vidaus rinka, turinti stipresnę pramonės pagrindą	7
5.	Stipresnė ir teisingesnė ekonominė ir pinigų sąjunga	11
6.	Abipusiu pasitikėjimu grindžiama teisingumo ir pagrindinių teisių erdvė	11
7.	Nauja migracijos politika	13
8.	Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis siekiant užtikrinti tinkamą Sąjungos teisės įgyvendinimą	14
8.1.	Įgyvendinimo planai: dabartinė padėtis	14
8.2.	Aiškinamieji dokumentai: dabartinė padėtis	14
III.	Pažeidimo nagrinėjimo procedūros	17
IV.	Prieš pradėdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą	18
1.	Problemų nustatymas	18
1.1.	Savo iniciatyva pradėtos bylos	18
1.2.	Skundai ir petijos	18
2.	„EU Pilot“	20
V.	Pažeidimo nagrinėjimo procedūrų etapai	23
1.	Ikiteisminis etapas	23
2.	Teisingumo Teismo sprendimai pagal SESV 258 straipsnį ir 260 straipsnio 2 dalį	26
VI.	Direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę	28
1.	Vėlavimas perkelti ES teisės aktus į nacionalinę teisę	28
2.	Bylos perdavimas nagrinėti Teisingumo Teismui pagal SESV 258 straipsnį ir (arba) 260 straipsnio 3 dalį	30
VII.	Išvados	32

I. Įžanga

Kad Europos Sąjungos politika būtų naudinga visuomenei ir verslui, labai svarbu veiksmingai taikyti ES teisės aktus. Dažnai, kai kyla problemų, pavyzdžiui, susijusių su automobilių išmetamųjų teršalų kiekio tikrinimu, neteisėtais sąvartynais, transporto sauga ir saugumu, rūpesčių kelia ne ES teisės aktų trūkumas, bet tai, kad ES teisė nėra veiksmingai taikoma.

Valstybės narės yra atsakingos už tai, kad direktyvos laiku ir tinkamai būtų perkeltos į nacionalinę teisę, taip pat už tai, kad būtų tinkamai taikomas ir įgyvendinamas visas Sąjungos teisinis *(acquis)*¹. Komisija, kaip Sutarčių įgyvendinimo priežiūros institucija, stebi valstybių narių priemonės ir užtikrina, kad jų teisės aktai atitiktų Sąjungos teisę². Jei valstybė narė nesilaiko Sąjungos teisės, Komisija gali pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą ir prireikus iškelti jai bylą Teisingumo Teisme. Jei valstybė narė nevykdo Teisingumo Teismo sprendimo arba nepraneša Komisijai, kokiomis priemonėmis ji perkėlė direktyvą, gali būti siūloma taikyti pinigines baudas³.

Geresnis Sąjungos teisės taikymas yra vienas iš J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos prioritetų ir vienas iš pagrindinių geresnio reglamentavimo darbotvarkės elementų. 2016 m. gruodžio mėn. komunikate, kuriame pateikė strategišką kovos su pažeidimais politiką, Komisija pakartotinai įsipareigojo gerinti ES teisės taikymą⁴. Ji paskelbė teiksianti pirmenybę sunkiausių ES teisės pažeidimų, turinčių įtaką piliečių ir įmonių interesams, nagrinėjimui.

Šioje metinėje ataskaitoje aprašomi pagrindiniai vykdymo užtikrinimo politikos pasiekimai 2016 m. Ataskaita sudaryta taip, kad atskleistų Komisijos pastangas vykdyti užtikrinimą politinių prioritetų srityse. Pavyzdžiui, Komisija toliau užtikrino vykdymą vidaus rinkos srityje, konkrečiai, kai valstybės narės nenustatė ar netaikė nuobaudų sistemų, kuriomis siekiama atgrasyti automobilių gamintojus nuo teisės aktų, kuriais reglamentuojamas automobilių išmetamas teršalų kiekis, pažeidimų. Kitas pavyzdys – ES viešųjų pirkimų ir koncesijų taisyklių perkėlimas į nacionalinę teisę. Šioje srityje ypač svarbu iki galo perkelti ir įgyvendinti ES teisę siekiant, kad mažosioms ir vidutinėms įmonėms būtų lengviau ir pigiau dalyvauti konkursuose dėl viešojo pirkimo sutarčių, visapusiškai laikantis ES skaidrumo ir konkurencijos principų. Be prioritetinių sričių, su ataskaita skelbiamuose dokumentuose⁵ nagrinėjama, ar kiekvienoje valstybėje narėje ir politikos srityje tinkamai taikyta Sąjungos teisė ir su kokiais sunkumais susidurta.

¹ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 291 straipsnio 1 dalis.

² ES sutarties [17 straipsnyje](#) nurodyta: „[Komisija] užtikrina, kad Sutartys ir priemonės, kurių jomis vadovaudamasi imasi institucijos, būtų taikomos. Ji prižiūri Sąjungos teisės taikymą, <...>“.

³ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 260 straipsnio 2 ir 3 dalys.

⁴ Komunikatas „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“ [C\(2016\) 8600](#), OL C 18, 2017 m. sausio 19 d.

⁵ SWD (2017)259 ir SWD(2017) 260.

II. Vykdyto užtikrinimas prioritetinėse politikos srityse

Norint įgyvendinti ES politiką apskritai ir konkrečius J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos politikos prioritetus, būtina užtikrinti geresnį ES teisinių priemonių taikymą ir įgyvendinimą. Siekdama ES politikos tikslų, Komisija taiko labai įvairias priemones, įskaitant ir pažeidimo nagrinėjimo procedūras. 2016 m. metinėje ataskaitoje apžvelgiami atitinkami Komisijos veiksmai.

Nauja vykdymo užtikrinimo politika. Komunikatas „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“.

2016 m. gruodžio mėn. Komisija priėmė naują komunikatą dėl vykdymo užtikrinimo politikos: „*ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai*“⁶. Komunikate nurodoma, kaip Komisija, būdama Sutarčių sergėtoja, labiau stengsis užtikrinti ES teisės atitiktį. Kad būtų „ambicingesnė ir stipresnė dideliuose dalykuose ir kuklesnė bei nuosaikesnė – mažuose“, Komisija nagrinėdama pažeidimus užtikrinti vykdymą turėtų strategiškiau ir veiksmingiau. Laikydamosi šio požiūrio, Komisija turėtų daugiau dėmesio skirti problemoms, kurias vykdymo užtikrinimo veiksmais gali realiai išspręsti, ir politikos prioritetams. Todėl Komisija skirstys bylas pagal tai, kokią pridėtinę vertę galima sukurti pažeidimo nagrinėjimo procedūra. Ji nustos nagrinėti bylas tada, kai manys, kad tai tikslinga politikos požiūriu.

Komisija daugiausia dėmesio skirs atvejams, kai valstybės narės:

- nepraneša apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės arba kai šiomis priemonėmis direktyvos į nacionalinę teisę perkeliamos netinkamai;
- nevykdo Teisingumo Teismo sprendimo (kaip nurodyta SESV 260 straipsnio 2 dalyje) arba
- padaro rimtą žalą ES finansiniams interesams ar pažeidžia išimtinis ES įgaliojimus.

Komisija griežtai vertina bylas, kuriose atsiskleidžia sisteminiai valstybės narės teisinės sistemos trūkumai. Tai, be kita ko, bylos dėl nacionalinių taisyklių ar bendros praktikos, kuri kliudo Teisingumo Teismo prejudicinių sprendimų procedūrai. Komisija taip pat laikysis griežtos pozicijos tada, kai nacionalinė teisė nacionaliniams teismams neleidžia pripažinti ES teisės viršenybės. Be to, ji pirmenybės tvarka nagrinės atvejus, kai nacionalinėje teisėje nenumatyta veiksmingų žalos atlyginimo procedūrų padarius ES teisės pažeidimus arba jeigu nacionalinė teisė nacionalinėms teismų sistemoms kitais būdais kliudo užtikrinti veiksmingą ES teisės taikymą. Komisija tokius pažeidimus tirs sparčiai. Ji pradės pažeidimo nagrinėjimo procedūras netaikydama mechanizmo „EU Pilot“, nebent konkrečiu atveju šis mechanizmas atrodys naudingas.

Įgyvendinama naują požiūrį, Komisija toliau brangins individualių skundų teikėjų pastangas atskleisti platesnio masto ES teisės vykdymo užtikrinimo problemas, darančias neigiamą poveikį piliečių ir įmonių interesams. Tačiau labai svarbu, kad piliečiai suprastų pažeidimo nagrinėjimo proceso pobūdį ir atitinkamai pakoreguotų savo lūkesčius. Daugelis teikdami skundus tikisi dėl ES teisės pažeidimo gauti finansinę ar kitokią kompensaciją. Pažeidimo nagrinėjimo procedūros tikslas ne toks. Todėl tam tikrus individualius neteisingo taikymo atvejus, kai nekyla platesnių principinių klausimų, dažnai galima sėkmingai išspręsti taikant kitus, tinkamesnius ES ir nacionalinio lygmenų mechanizmus. Kai galima gauti veiksmingą teisinę apsaugą, Komisija paprastai skundo pateikėjui pasiūlo kreiptis į nacionalinio lygmens institucijas.

Komisija toliau padės valstybėms narėms perkelti ES teisę į nacionalinę teisę, ją taikyti ir įgyvendinti, tačiau labai svarbu, kad valstybės narės vykdytų savo įsipareigojimus laikytis taisyklių, kurias jos pačios bendrai nustatė, ir užtikrinti jų vykdymą. Todėl Komisija imsis griežtesnių sankcijų už nepranešimą apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones: nuo šiol bylose, iškeltose Teisingumo Teisme pagal SESV 258 straipsnį kartu su 260 straipsnio 3 dalimi, Komisija sistemingai prašys Teisingumo Teismo skirti vienkartinę baudą ir periodinę baudą.

⁶ [C\(2016\) 8600](#), OL C 18, 2017 m. sausio 19 d.

1. Naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis

Svarbiausias J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos prioritetas – padidinti Europos konkurencingumą ir paskatinti investicijas, kurios yra darbo vietų šaltinis. Tačiau, jei Sąjungos teisinis nebus įgyvendinamas tinkamai ir laiku, pastangos sukurti tinkamą reglamentavimo aplinką, kuri būtų palanki įmonėms ir darbo vietų kūrimui, bus ne tokios veiksmingos. Taigi, Sąjungos teisės taikymas ir įgyvendinimas taip pat labai prisideda prie darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų.

Sritis, kuriose 2016 m. Komisija aktyviausiai užtikrino teisės aktų vykdymą:

Laisvo darbuotojų judėjimo bei darbuotojų sveikatos ir saugos teisės aktų vykdymo užtikrinimas

Komisija toliau stengėsi užtikrinti vienodas sąlygas ES darbo rinkoje, tikrindama, ar valstybės narės iki galo ir teisingai perkėlė laisvo darbuotojų judėjimo ir darbuotojų sveikatos ir saugos direktyvas į nacionalinę teisę.

Dviejų svarbių direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi 2016 m.: viena iš šių direktyvų susijusi su laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis⁷, kita – su komandiruočių darbuotojų teisių įgyvendinimo užtikrinimu⁸. Kadangi kelios valstybės narės per nustatytą laikotarpį nepranešė apie savo perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, Komisija 2016 m. rugsėjo mėn. pradėjo kelias pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Direktyvos dėl sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su elektromagnetinių laukų keliama rizika⁹, perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi 2016 m. liepos 1 d. Direktyva labai padeda apsaugoti darbuotojų sveikatą. Komisija tikrina valstybių narių perkėlimo į nacionalinę teisę priemones ir 2016 m. pradėjo kelias pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Komisija toliau tikrina, kaip į nacionalinę teisę perkelta direktyva dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo¹⁰, ir nusiuntė užklausas aštuonioms valstybėms narėms siekdama patikrinti, ar teisingai įgyvendinta Direktyva dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninių ir sveikatos priežiūros sektoriuje¹¹.

Aplinkosaugos acquis vykdymo užtikrinimas

Užtikrindama ES aplinkosaugos taisyklių vykdymą, Komisija labiausiai stengėsi padėti kurti sveiką aplinką ir stipresnę ekonomiką, kuri vis labiau veiktų žiediniu principu ir tvariau naudotų išteklius. Ji taip pat siekė užtikrinti vienodas sąlygas visoms valstybėms narėms ir ekonominės veiklos vykdytojams, kuriems būtina laikytis aplinkosaugos reikalavimų. Griežtas vykdymo užtikrinimas taip pat skatina rinką ieškoti novatoriškų būdų efektyviau naudoti išteklius ir mažinti priklausomybę nuo importo, taip suteikiant ES įmonėms galimybę konkuruoti ir kurti darbo vietas.

Kai kuriose valstybėse narėse nustatyta didelių ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo trūkumų, visų pirma atliekų tvarkymo, nuotekų valymo infrastruktūros ir oro kokybės ribinių verčių laikymosi srityse.

Komisija toliau sprendė šias problemas teisinėmis priemonėmis, visų pirma pažeidimo nagrinėjimo procedūrų forma, be to, glaudžiai bendradarbiavo su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais siekdama padėti vykdyti reikalavimus. Šiomis aplinkybėmis Komisija 2016 m. pradėjo aplinkos taisyklių įgyvendinimo peržiūrą¹², per kurią siekiama pagerinti bendras žinias

⁷ Direktyva [2014/54/ES](#).

⁸ Direktyva [2014/67/ES](#).

⁹ Direktyva [2013/35/ES](#).

¹⁰ Direktyva [2014/27/ES](#).

¹¹ Direktyva [2010/32/ES](#).

¹² [COM\(2016\) 316 final](#).

apie trūkumus įgyvendinant ES aplinkos teisės aktus ir politiką kiekvienoje valstybėje narėje ir šalinti svarbiausias šių trūkumų priežastis. Be to, per peržiūrą siekiama rasti sprendimų, papildančių teisinio pobūdžio vykdymo užtikrinimą, ir skatinti keistis gerąja patirtimi. Peržiūra atliekama kas dvejus metus rengiant konkrečiai šaliai skirtas ataskaitas aplinkos teisės aktų ir politikos temomis, kurios svarbiausios kiekvienai valstybei narei. Ataskaitos padės pasirengti dialogams su kiekviena valstybe nare ir kiekvienoje iš jų.

Žemės ūkio acquis vykdymo užtikrinimas

Užtikrindama vykdymą Komisija labiausiai siekė, kad būtų įgyvendintos žemės ūkio priemonės, kurių potencialas skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą didžiausias. Be to, jos padeda kurti labiau integruotą ir teisingesnę vidaus rinką.

Bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) ir atitinkamų ES taisyklių vykdymo užtikrinimas padeda puoselėti pirminio sektoriaus konkurencingumą ir orientaciją į rinką ir kartu saugo ūkininkus nuo staigių ir didelių rinkos trikdžių. Pagrindinis tikslas – palaikyti ūkininkavimą Europoje.

2016 m. Komisija skyrė ypatingą dėmesį tam, kaip valstybės narės įgyvendina tiesioginių išmokų nuostatas – vieną svarbiausių 2014 m. BŽŪP reformos elementų. Patikrinusi nacionalinės teisės aktų atitiktį ES nuostatomis, Komisija pradėjo „EU Pilot“ dialogus su keliomis valstybėmis narėmis.

Komisija taip pat dėjo daug pastangų aktyviai stebėdama, ar visos valstybės narės teisingai, aiškiai ir laiku perkėlė ES žemės ūkio direktyvas į nacionalinę teisę. Ji siekė užtikrinti teisinį tikrumą ir sudaryti sąlygas piliečiams bei įmonėms naudotis bendrosios rinkos galimybėmis. Komisija teikė pagalbą valstybėms narėms, kad jos laiku įgyvendintų Kazeinų ir kazeinatų direktyvą¹³ (iki 2016 m. gruodžio 22 d.).

Jūrų reikalų ir žuvininkystės acquis vykdymo užtikrinimas

2016 m. užtikrindama vykdymą Komisija labiausiai stengėsi žuvų išteklių išsaugojimo ir kontrolės srityje, kuri ypač svarbi siekiant kurti žiedinę ekonomiką, kurioje žuvų ištekliai naudojami tvariai, ilguoju laikotarpiu užtikrinant darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą žuvininkystės sektoriuje. Itin daug dėmesio skirta sisteminiams nacionalinių žuvininkystės sektoriaus stebėsenos sistemų trūkumams, dėl kurių neaptinkama neteisėta žvejyba ir nukenčia šio sektoriaus tvarumas. Siekiant palaikyti ES tikslą įgyti pasaulyje daugiau įtakos žuvininkystės srityje, keliais atvejais sureaguota į ES išimtinės išorinės kompetencijos nepaisymą. Pasibaigus 2016 m. rugsėjo 18 d., pasibaigus kelių Jūrinių teritorijų planavimo sistemos direktyvos¹⁴ nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę terminui, Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą penkių valstybių narių atžvilgiu už tai, kad jos nepranešė apie jokiais perkėlimo į nacionalinę teisę priemonėmis. Trys kitos bylos buvo pradėtos dėl to, kad nuostatos į nacionalinę teisę perkeltos tik iš dalies.

2. Sujungta bendroji skaitmeninė rinka

2016 m. užtikrindama vykdymą ryšių tinklų, turinio ir technologijų srityje Komisija iš esmės susitelkė į kelių sektorių prioritetus. Tai pirmiausia struktūriniai elektroninius ryšius reglamentuojančių teisės aktų elementai, kaip antai nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumas, konsultacijų procedūrų laikymasis atliekant rinkos apžvalgą, spektro valdymas ir įsisteigimo laisvė. Taip pat imtasi vykdymo užtikrinimo veiksmų dėl nuostatų, kurios būtinos norint apsaugoti audiovizualinių paslaugų vidaus rinką, pvz., kilmės šalies principo ir paslaugų priėmimo laisvės.

Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras daugumos valstybių narių atžvilgiu dėl to, kad jos ne iki galo perkėlė į nacionalinę teisę Direktyvą dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti¹⁵ ir Kolektyvinio teisių administravimo direktyvą¹⁶. Ji ėmėsi papildomų

¹³ Direktyva (ES) [2015/2203](#).

¹⁴ Direktyva [2014/89/ES](#).

¹⁵ Direktyva [2014/61/ES](#).

¹⁶ Direktyva [2014/26/ES](#).

veiksmų per jau pradėtas pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl Direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo¹⁷ neperkėlimo į nacionalinę teisę. Komisija taip pat vedė dialogus su valstybėmis narėmis siekdama išspręsti teisės aktų reikalavimų laikymosi klausimus, susijusius, pavyzdžiui, su praktine tinkamo eIDAS reglamento įgyvendinimo tvarka ir tinkamu Kolektyvinio teisių administravimo direktyvos perkėlimu į nacionalinę teisę.

3. Atspari energetikos sąjunga ir perspektyvi klimato kaitos politika

Komisijos „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategijoje“¹⁸ nurodyta, kad „svarbiausias energetikos sąjungos kūrimo prioritetas – visiškai įgyvendinti galiojančius energetikos bei su ja susijusius teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą.

Komisija atidžiai stebėjo klimato ir energetikos politikos *acquis* taikymą. Ji sistemingai tikrino, kaip valstybės narės į nacionalinę teisę perkėlė kelias direktyvas ir ar teisingai jas įgyvendina. Komisija taip pat tęsė kelias jau pradėtas pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl:

- Trečiojo energetikos teisės aktų rinkinio direktyvų¹⁹;
- Pastatų energinio naudingumo direktyvos²⁰;
- Direktyvos, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis²¹;
- Radioaktyviųjų atliekų direktyvos²²;
- Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos²³;
- Saugos jūroje direktyvos²⁴;
- Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos²⁵;
- Naftos atsargų direktyvos²⁶;
- Dujų tiekimo saugumo reglamento²⁷;
- ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos direktyvų²⁸;
- Degalų kokybės direktyvos²⁹; ir
- Anglies dioksido geologinio saugojimo direktyvos³⁰.

Atlikusi atitikties patikras, 2016 m. Komisija su keliomis valstybėmis narėmis pradėjo dialogus pagal „EU Pilot“ mechanizmą. Be to, ji pradėjo 31 pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, susijusių su atliktais sisteminiais atitikties patikrinimais, nepateiktomis ataskaitomis dėl energijos vartojimo efektyvumo, ir branduolinės srities trūkumais.

4. Stipresnė ir teisingesnė vidaus rinka, turinti stipresnę pramonės pagrindą

Bendrojoje rinkoje Europos įmonėms suteikiamos labai didelės verslo galimybės, o vartotojams – didesnis pasirinkimas ir mažesnės kainos. Žmonėms suteikiama galimybė keliauti, gyventi, dirbti ir studijuoti ten, kur jie pageidauja. Tačiau ši nauda netaps reali, jei nebus taikomos ar įgyvendinamos bendrosios rinkos taisyklės arba jei kils kitokių kliūčių, kurios trukdo gauti tokios naudos.

¹⁷ [Direktyva 2013/37/ES](#).

¹⁸ [COM\(2015\) 80](#).

¹⁹ Direktyvos [2009/72/EB](#) ir [2009/73/EB](#).

²⁰ Direktyva [2010/31/ES](#).

²¹ Direktyva [2013/51/Euratomas](#).

²² Direktyva [2011/70/Euratomas](#).

²³ Direktyva [2012/27/ES](#).

²⁴ Direktyva [2013/30/ES](#).

²⁵ Direktyva [2009/28/EB](#).

²⁶ Direktyva [2009/119/EB](#).

²⁷ Reglamentas (ES) [Nr. 994/2010](#).

²⁸ Direktyvos [2008/101/EB](#) ir [2009/29/EB](#).

²⁹ Direktyva [2009/30/EB](#).

³⁰ Direktyva [2009/31/EB](#).

Konkurencijos acquis vykdymo užtikrinimas

Konkurencijos srityje Komisija aktyviausiai užtikrino vykdymą siekdama ES antimonopolinių ir valstybės pagalbos taisyklių laikymosi. 2016 m. Komisija toliau tęsė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą siekdama, kad vienos valstybės narės elektros rinkoje dominuojantis tradicinis operatorius negalėtų dar labiau sustiprėti. Taip galėjo atsitikti, kai minėta valstybė narė ėmėsi priemonių, kad tradiciniam operatoriui be konkurso labai ilgam suteiktų daugumą hidroelektrinių koncesijų.

Norint, kad Komisijos taikoma valstybės pagalbos kontrolė būtų įtikinama, labai svarbu, kad sprendimai dėl valstybės pagalbos būtų vykdomi. 2016 m. Komisija nusprendė pareikšti ieškinį Graikijai Teisingumo Tisme pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį už tai, kad 2008 m. ji neįgyvendino Komisijos sprendimo dėl išieškojimo „Hellenic Shipyards“ byloje ir neįvykdė 2013 m. Teisingumo Teismo sprendimo³¹.

Komisija padeda valstybėms narėms įgyvendinti Direktyvą dėl ieškinių dėl žalos, patirtos dėl konkurencijos teisės pažeidimo³², ir toliau dės daug pastangų siekdama užtikrinti, kad ši direktyva būtų įgyvendinta laiku ir tinkamai.

Bendrosios rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ acquis vykdymo užtikrinimas

Komisijos bendrosios rinkos strategijoje³³ numatyta ugdyti taisyklių laikymosi kultūrą ir vykdymą užtikrinti pažangiai. Tam būtinas sisteminis požiūris į vidaus rinkos taisyklių vykdymo užtikrinimą, apimantis visus politikos rengimo etapus nuo politikos formavimo iki perkėlimo, įgyvendinimo iki pažangaus bendrosios rinkos taisyklių vykdymo užtikrinimo ir atitinkantis geresnio reglamentavimo principus. Tai reikia, kad į politikos formavimo procesą bus labiau integruotas vertinimas ir vykdymo užtikrinimas, valstybėms narėms ir ekonominės veiklos vykdytojams bus labiau padedama įgyvendinti vidaus rinkos taisykles ir daugiau patariama, kaip tai padaryti. Bendras to tikslas yra pasiekti, kad būtų geriau laikomasi bendrosios rinkos taisyklių ir apskritai užtikrinta pagerėtų ES teisės reikalavimų atitiktis.

Vadovaudamasi šiuo požiūriu, Komisija valstybėms narėms rengia gaires. Pavyzdžiui, 2016 m. ji teisiniu požiūriu išaiškino, kokios ES taisyklės galioja novatoriškose bendro vartojimo ekonomikos ir e. prekybos srityse³⁴. Komisija taip pat rengia gaires ES piliečiams ir įmonėms, kad jie galėtų naudotis savo teisėmis pagal bendrosios rinkos taisykles – ji paragina juos naudotis atitinkamais žalos atlyginimo mechanizmais, pavyzdžiui, SOLVIT. Kita vertus, SOLVIT bylose surinkti įrodymai gali padėti Komisijai nustatyti, kur gali būti pažeista ES teisė, taigi SOLVIT tampa pažangaus vykdymo užtikrinimo priemone.

2016 m. Komisija pažangaus vykdymo užtikrinimo metodą, be kitų sričių, taikė dviejose konkrečiose srityse. Paslaugų sektoriuje Komisija prašė devynių valstybių narių pašalinti per dideles nepateisinamas paslaugų teikimo vidaus rinkoje kliūtis. Jos nuomone, šios valstybės narės kai kuriems paslaugų teikėjams nustatė reikalavimus, kurie prieštarauja Paslaugų direktyvai³⁵. Automobilių pramonės sektoriuje Komisija labai atidžiai stebi, kaip nacionalinės valdžios institucijos užtikrina galiojančių ES taisyklių vykdymą. 2016 m. ji pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras septynių valstybių narių atžvilgiu už tai, kad jos neįvykdė savo įsipareigojimų pagal ES transporto priemonės tipo patvirtinimo teisės aktus³⁶. Procedūros konkrečiai pradėtos dėl to, kad šios valstybės narės nenustatė ar netaikė nuobaudų sistemų, kuriomis siekiama atgrasyti automobilių gamintojus nuo teisės aktų, kuriais reglamentuojamas automobilių išmetamas teršalų kiekis, pažeidimų.

³¹ Byla [C-246/12P](#); *Ellinika Nafpigeia* / Komisija.

³² Direktyva [2014/104/ES](#).

³³ [COM\(2015\) 550 final](#).

³⁴ [COM\(2016\) 356 final](#).

³⁵ Direktyva [2006/123/EB](#).

³⁶ Direktyva [2007/46/EB](#) ir Reglamentas (EB) Nr. [715/2007](#).

Be to, Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras daugelio valstybių narių atžvilgiu dėl to, kad jos ne visiškai perkėlė į nacionalinę teisę direktyvas dėl viešųjų pirkimų³⁷, teisinės metrologijos³⁸, pažangiųjų inžinerijos ir gamybos sistemų³⁹, civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų ir su gynyba susijusių produktų⁴⁰ ir Vidaus rinkos informacinės sistemos⁴¹.

Kapitalo rinkų sąjungos ir finansinių paslaugų acquis vykdymo užtikrinimas

Kapitalo rinkų sąjungos tikslas – pasiekti, kad novatoriškoms įmonėms, startuoliams ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms būtų lengviau gauti finansavimą; padaryti ES kapitalo rinkas patrauklesnes mažmeniniams ir instituciniams investuotojams ir toliau plėsti tarpvalstybines investicijas; padėti atkurti stabilumą ir pasitikėjimą finansų sektoriumi po krizės.

2015 m. Kapitalo rinkų sąjungos kūrimo veiksmų planą⁴² Komisija 2016 m. rugsėjo mėn. papildė Komunikatu „Kapitalo rinkų sąjunga. Spartesnė reforma“⁴³. Prie šios iniciatyvos įgyvendinimo Komisija prisideda užtikrindama vykdymą: šalina nacionalines tarpvalstybinių investicijų kliūtis, pvz., „auksines akcijas“ ir investavimo apribojimus, ir užtikrina visišką kapitalo rinkoms skirtų kapitalo rinkų sąjungos direktyvų įgyvendinimą. Pavyzdžiui, Komisija pradėjo pažeidimo bylas 21 valstybės narės atžvilgiu dėl Skaidrumo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę⁴⁴, kuria siekiama užtikrinti, kad vertybinių popierių emitentai atskleistų tam tikrą esminę informaciją apie savo sandorius.

Siekiant labiau atverti ES finansų rinką ir sustiprinti finansų sektoriaus atsparumą bei stabilumą po finansų krizės buvo priimtos kelios direktyvos. Tarp svarbiausių yra Apskaitos direktyva ir Audito direktyva⁴⁵, Kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų direktyva⁴⁶ ir Hipotekos kredito direktyva⁴⁷. 2016 m. Komisija ėmėsi vykdymo užtikrinimo veiksmų siekdama, kad šios direktyvos būtų visiškai įgyvendintos, ir tikrino, ar jos iki galo tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę. Ji pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą dėl pavėluoto Hipotekos kredito direktyvos, Kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų direktyvos ir Audito direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę atitinkamai 20, 16 ir 18 valstybių narių atžvilgiu.

Mokesčių ir muitų acquis vykdymo užtikrinimas

Teisingumo Teismui priėmus sprendimus dėl PVM direktyvos ir Akcizų direktyvos išaiškinimo, Komisija aktyviai siekė užtikrinti, kad šie sprendimai būtų taikomi visose valstybėse narėse. Be to, Komisija tyrė kelis automobilių apmokestinimo atvejus, nes nustatė, kad buvo pažeistas automobilių registracijos mokesčio neutralumas.

Tiesioginių mokesčių srityje Komisija toliau tikrino, ar visoje ES mokesčių požiūriu tos pačios taisyklės taikomos tarpvalstybiniam paveldėjimui, tarpvalstybiniams darbuotojams (gyvenančiais vienoje valstybėje narėje, tačiau dirbančiais kitoje) ir vadinamiesiems mobiliems asmenims (kurie faktiškai persikėlė iš vienos ES valstybės narės į kitą). Pagal *Kapitalo rinkų sąjungos kūrimo veiksmų planą* Komisija pradėjo naują tyrimą, kaip dėl diskriminacinių mokesčių nukenčia pensijų fondų ir gyvybės draudimo bendrovių tarpvalstybinių investicijų rezultatai.

³⁷ Direktyva [2014/23/ES](#), Direktyva [2014/24/ES](#), Direktyva [2014/25/ES](#).

³⁸ Direktyvos [2014/31/ES](#), [2014/32/ES](#) ir [2015/13/ES](#).

³⁹ Direktyvos [2013/53/ES](#), [2014/29/ES](#), [2014/30/ES](#), [2014/33/ES](#), [2014/34/ES](#), [2014/35/ES](#), [2014/53/ES](#) ir [2014/68/ES](#).

⁴⁰ Direktyvos [2014/28/ES](#) ir [2016/970/ES](#).

⁴¹ Direktyva [2013/55/ES](#).

⁴² [COM\(2015\) 468](#) final.

⁴³ [COM\(2016\) 601](#) final.

⁴⁴ Direktyva [2013/50/ES](#).

⁴⁵ Direktyvos [2013/34/ES](#) ir [2014/56/ES](#).

⁴⁶ Direktyva [2014/91/ES](#).

⁴⁷ Direktyva [2014/17/ES](#).

Po Teisingumo Teismo sprendimo⁴⁸ Komisija taip pat pradėjo vykdyti horizontaliąsias atitikties patikras, kad išnagrinėtų valstybių narių baudų, kurias jos taiko už nedeklaruotų grynųjų pinigų įvežimą į ES, proporcingumą.

Vartotojų apsaugos acquis vykdymo užtikrinimas

2016 m. pradžioje Komisija sukūrė Europos elektroninio ginčų sprendimo platformą⁴⁹. Ji padeda lengviau spręsti neteisminius ginčus dėl pardavimo ar paslaugų sutarčių, kurias ES vartotojai sudaro internetu. Būtina platformos veikimo sąlyga – valstybėse narėse turi būti tinkamai įgyvendinta ir taikoma direktyva dėl alternatyvaus ginčų sprendimo vartotojų bylose. Todėl ši direktyva yra Komisijos vykdymo užtikrinimo darbo prioritetas⁵⁰.

2016 m. Komisija toliau vertino nacionalinių priemonių, kuriomis Vartotojų teisių direktyva perkelta į nacionalinę teisę, išsamumą ir tinkamumą⁵¹.

2016 m. pabaigoje dar buvo nebaigta 13 pažeidimo nagrinėjimo procedūrų dėl Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę⁵². Daug valstybių narių inicijavo teisės aktų pakeitimus, kad jų teisės aktai visiškai atitiktų direktyvą. Be to, 2016 m. gegužės mėn. Komisija paskelbė peržiūrėtas direktyvos taikymo gaires. Šių gairių tikslas – padėti geriau laikytis direktyvos, ypač kiek tai susiję su naujais verslo modeliais ir rinkos dalyviais skaitmeninėje ekonomikoje.

Komisija taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta Direktyva dėl mokėjimo sąskaitų⁵³. Direktyvoje visų ES valstybių narių reikalaujama užtikrinti, kad vartotojai galėtų naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita, be to, jiems sudaroma galimybė paprasčiau palyginti bankų taikomus šių sąskaitų įkainius. Direktyvoje taip pat nustatyta greita ir paprasta procedūra vartotojams, keičiantiems savo mokėjimo sąskaitas į kito banko ar mokėjimo paslaugų teikėjo sąskaitą.

Komisijai atlikus Kelionių paketų direktyvos⁵⁴ vykdymo užtikrinimo darbus penkiose valstybėse narėse buvo pakeisti teisės aktai. 2016 m. Komisija taip pat padėjo valstybėms narėms perkelti direktyvą į nacionalinę teisę – surengė tris praktinius perkėlimo į nacionalinę teisę seminarus nacionaliniams ekspertams⁵⁵.

Tebenagrinėjama viena pažeidimo byla dėl tinkamo Pakaitinio naudojimosi direktyvos⁵⁶ perkėlimo į nacionalinę teisę. Atitinkamose valstybėse narėse pakeitus teisės aktus, 2016 m. Komisija kitas bylas užbaigė.

Sveikatos ir maisto saugos acquis vykdymo užtikrinimas

Užtikrindama vykdymą sveikatos priežiūros sektoriuje Komisija 2016 m. daugiausia dėmesio skyrė patikroms, ar nacionalinės teisės aktai atitinka direktyvas dėl žmogaus audinių ir ląstelių⁵⁷ ir dėl tarpvalstybinės sveikatos priežiūros⁵⁸, ir užtikrinus, kad prireikus prasidėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūros.

⁴⁸ Chmielewski, [C-255/14](#).

⁴⁹ Reglamentas (ES) Nr. [524/2013](#).

⁵⁰ Direktyva [2013/11/ES](#).

⁵¹ Direktyva [2011/83/ES](#).

⁵² Direktyva [2005/29/EB](#).

⁵³ Direktyva [2014/92/ES](#).

⁵⁴ Direktyva [90/314/EEB](#).

⁵⁵ Direktyva [2015/2302/ES](#), kurios perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigiasi 2018 m. sausio 1 d.

⁵⁶ Direktyva [2008/122/EB](#).

⁵⁷ Direktyva [2004/23/EB](#).

⁵⁸ Direktyva [2011/24/ES](#).

Gyvūnų gerovės sektoriuje buvo pasiekta, kad būtų įvykdyti direktyvų dėl vištų dedeklių ir kiaušinių laikymo grupėmis reikalavimai. Dauguma pažeidimo nagrinėjimo procedūrų buvo užbaigtos⁵⁹.

Susisiekimo ir transporto acquis vykdymo užtikrinimas

Šioje srityje Komisija pradėjo ir tęsė bylas tose srityse, kuriose pažeidimai tiesiogiai trukdo iki galo sukurti vidaus rinką, pirmiausia:

- dėl naudotojus diskriminuojančių lengvųjų automobilių mokesčių;
- dėl galimybės verstis kelių vežėjo profesija apribojimų;
- dėl įsisteigimo laisvės kliūčių, atsirandančių sudarius monopolistines dokų darbininkų įdarbinimo sąlygas, ir
- dėl transporto paslaugų teikimo ir laisvo prekių judėjimo apribojimų, atsirandančių dėl minimalių darbo užmokesčių reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų.

2016 m. valstybės narės dėjo daugiau pastangų vykdyti Direktyvos dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo⁶⁰ nuostatas. Todėl Komisija galėjo užbaigti kelių valstybių narių atžvilgiu vykdytas pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Tačiau daugumai valstybių narių nepavyko į nacionalinę teisę perkelti Direktyvos dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo⁶¹ iki nustatyto termino.

Komisija taip pat daug dėmesio skyrė saugos problemoms, visų pirma jūriniame sektoriuje. Ji aktyviau stebėjo ES teisės taikymą šioje srityje ir 2016 m. pradėjo arba tęsė kelias pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl ES teisės taikymo nelaimingų atsitikimų tyrimui⁶², uosto valstybės kontrolei⁶³ ir vėliavos valstybės aspektams⁶⁴. Komisija toliau tikrino, ar laikomasi Direktyvos dėl vairuotojų pažymėjimų⁶⁵ ir 3 geležinkelių direktyvų⁶⁶ įgyvendinimo.

5. Stipresnė ir teisingesnė ekonominė ir pinigų sąjunga

ES bankų sąjungos taisyklėmis siekiama užtikrinti, kad bankai būtų stipresni ir geriau prižiūrimi ir kad prireikus problemas būtų galima lengviau išspręsti nenaudojant mokesčių mokėtojų pinigų. Po finansų krizės ES ėmėsi daugelio priemonių, kad labiau atvertų ES bendrąją finansų paslaugų rinką vartotojams ir įmonėms, pagerintų finansų įstaigų priežiūrą ir stiprintų finansų sektoriaus atsparumą ir stabilumą. Ši nauja sistema grindžiama tokiomis priemonėmis kaip IV-oji kapitalo reikalavimų direktyva⁶⁷, Indėlių garantijų schemų direktyva⁶⁸ ir Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva⁶⁹. 2016 m. užtikrindama vykdymą Komisija pirmiausia tikrino, ar šios direktyvos išsamiai ir tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę. Pavyzdžiui, Komisija pateikė pagrįstas nuomones kelioms valstybėms narėms dėl to, kad jos ne iki galo į nacionalinę teisę perkėlė IV-ąją kapitalo reikalavimų direktyvą ir Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą.

6. Abipusiu pasitikėjimu grindžiama teisingumo ir pagrindinių teisių erdvė

Komisija pirmiausia reaguoja į pažeidimus, kurie atskleidžia sisteminius trūkumus, keliančius grėsmę ES institucinės sistemos veikimui. Visų pirma tai pažeidimai, dėl kurių nukenčia nacionalinių teismų sistemų gebėjimas prisidėti prie veiksmingo ES teisės vykdymo užtikrinimo. Viena iš sričių, kurioje Komisijos veiksmai ypač svarbūs, yra atvejai, kai atrodo, kad nacionalinėmis teisinėmis valstybės

⁵⁹ Direktyvos [1999/74/EB](#) ir [2008/120/EB](#).

⁶⁰ Direktyva [2004/52/EB](#).

⁶¹ Direktyva [2014/94/ES](#).

⁶² Direktyva [2009/18/EB](#).

⁶³ Direktyva [2009/16/EB](#).

⁶⁴ Direktyva [2009/15/EB](#).

⁶⁵ Direktyva [2006/126/EB](#).

⁶⁶ Direktyvos [2012/34/ES](#), [2008/57/EB](#) ir [2004/49/EB](#).

⁶⁷ Direktyva [2013/36/ES](#).

⁶⁸ Direktyva [2014/49/ES](#).

⁶⁹ Direktyva [2014/59/ES](#).

garantijomis neįmanoma pašalinti sisteminės grėsmės teisei valstybei. Taip yra dėl to, kad teisinės valstybės principo laikymasis yra visų iš Sutarčių kylančių teisių ir pareigų laikymosi prielaida.

Todėl Komisija ėmėsi veiksmų pagal teisinės valstybės priemonių sistemą⁷⁰, reaguodama į reikšmingus Lenkijos teisinės sistemos pakeitimus, kuriais keliama grėsmė tinkamam Konstitucinio Teismo veikimui ir veiksmingumui. 2016 m. birželio 1 d. priėmusi nuomonę dėl padėties Lenkijoje, Komisija liepos 27 d. priėmė pirmą rekomendaciją, o gruodžio 21 d. – antrą rekomendaciją. Komisija buvo susirūpinusi dėl Lenkijoje iškilusių sisteminių grėsmių teisei valstybei, nes po 2015 ir 2016 m. reformų Konstitucinis Teismas neteko galimybių visapusiškai užtikrinti veiksmingą konstitucinę kontrolę. Ši situacija turi neigiamą įtaką Konstitucinio Teismo neliečiamumui, stabilumui ir tinkamai jo veiklai, nes šis teismas yra vienas iš esminių teisinės valstybės principo garantų Lenkijoje.

Asmenų judėjimo laisvės srityje Komisija visapusiškai vertino, ar Čekijoje, Airijoje ir Slovakijoje priimti nauji nacionalinės teisės aktai atitiko ES taisykles dėl ES piliečių laisvo judėjimo ir gyvenimo šalyje teisių.

Baudžiamosios teisės ir proceso srityje priėmus tris naujas direktyvas baigtos įgyvendinti Procesinių teisių veiksmų gairės. Jos susijusios su tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti savo bylos nagrinėjime⁷¹, procesinių garantijų vaikams⁷² ir teisinės pagalbos⁷³ aspektų stiprinimu. Tačiau Nukentėjusiųjų teisių direktyva⁷⁴ devyniose valstybėse narėse dar ne visiškai perkelta į nacionalinę teisę. 2016 m. Komisija taip pat įvertino, ar valstybės narės tinkamai į nacionalinę teisę perkėlė direktyvas dėl teisės į vertimą raštu ir žodžiu⁷⁵ ir teisės į informaciją baudžiamajame procese⁷⁶.

Beveik visos valstybės narės baigė perkelti į nacionalinę teisę Direktyvą dėl Europos apsaugos orderio⁷⁷. Praktinis šios priemonės taikymas priklauso nuo naudotojų (nukentėjusiųjų ir praktikuojančių teisininkų) informuotumo. Iki šiol tarpvalstybiniu mastu buvo pripažintos vos kelios apsaugos priemonės. Komisija įsipareigojo paskelbti jos taikymo ataskaitą, kai tik turės daugiau duomenų apie išduotų orderių skaičių.

2016 m. rugsėjo mėn. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras 18 valstybių narių atžvilgiu dėl to, kad jos nepranešė apie nacionalines priemones, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva dėl baudžiamųjų sankcijų už manipuliavimą rinką⁷⁸.

Duomenų apsaugos srityje 2016 m. priimtu Bendroju duomenų apsaugos reglamentu⁷⁹ 2018 m. gegužės 25 d. bus panaikinti ir pakeisti esami teisės aktai⁸⁰. Atsižvelgdama į naują *acquis*, Komisija įvertins vykdymo užtikrinimo darbą. Be to, Komisija pradėjo parengiamuosius darbus, kad padėtų valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams įgyvendinti ir taikyti naująją Policijos ir baudžiamosios teisenos institucijų direktyvą⁸¹, kuria bus pakeistas dabar galiojantis pamatinis sprendimas⁸².

⁷⁰ [COM\(2014\) 158 final/2](#).

⁷¹ Direktyva [2016/343](#).

⁷² Direktyva [2016/800](#).

⁷³ Direktyva [2016/1919](#).

⁷⁴ Direktyva [2012/29/ES](#).

⁷⁵ Direktyva 2010/64/ES.

⁷⁶ Direktyva [2012/13/ES](#).

⁷⁷ Direktyva [2011/99/ES](#).

⁷⁸ Direktyva [2014/57/ES](#).

⁷⁹ Reglamentas Nr. (ES) [2016/679](#).

⁸⁰ Direktyva [95/46/EB](#).

⁸¹ Direktyva (ES) 2016/680.

⁸² Tarybos pamatinis sprendimas [2008/977/TVR](#).

2016 m. buvo atliekami vykdymo užtikrinimo darbai įgyvendinant **Europos saugumo darbotvarkę**⁸³ ir dedant pamatus kuriamai saugumo sąjungai. 2016 m. rugsėjo mėn. Komisija suformavo atskirą atsakomybės sritį ir pavedė vienam Komisijos nariui įgyvendinti saugumo sąjungą.

Užtikrindama vykdymą Komisija, be kita ko, reagavo į tragiškus 2016 m. teroristinius išpuolius. Pažeidimo nagrinėjimo procedūros buvo pradėtos dėl Reglamento dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo⁸⁴ netinkamo įgyvendinimo. Komisija taip pat pradėjo pirmąsias pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl priemonių, kurios priklauso buvusiam „trečiajam ramsčiui“. Šios procedūros pradėtos dėl nepranešimo apie nacionalines priemones, susijusias su Švedijos iniciatyva⁸⁵ dėl ES teisėsaugos institucijų keitimosi žvalgybine ir kita informacija paprastinimo, ir dėl Priumo sprendimų⁸⁶ dėl dalijimosi informacija kovojant su terorizmu ir sunkiais nusikaltimais nevykdymo.

Komisija baigė tikrinti, kaip į nacionalinę teisę perkeltos direktyvos dėl kovos su prekyba žmonėmis⁸⁷ ir seksualiniu vaikų išnaudojimu⁸⁸. Ji baigė beveik visas pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie nacionalines priemones, kuriomis įgyvendinamos šios direktyvos. Tačiau Komisija tęsė pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie nacionalines priemones, kuriomis įgyvendinama Direktyva dėl atakų prieš informacines sistemas⁸⁹. Ji taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie nacionalines priemones, kuriomis įgyvendinama Direktyva dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo.⁹⁰

Komisija reguliariai teikia ataskaitas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai dėl pažangos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą. Be kita ko, ji praneša kaip užtikrindama vykdymą padeda stiprinti saugumo sąjungą.

7. Nauja migracijos politika

Komisija reaguoja į kintančias migracijos ir saugumo situacijas siekdama užtikrinti **Europos migracijos darbotvarkės**⁹¹ ir reguliariai pateikiamų įgyvendinimo teisės aktų rinkinių įgyvendinimą.

Šioje srityje 2016 m. Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų, susijusių su 2015 m. pradėtomis pažeidimo nagrinėjimo procedūromis dėl nepranešimo apie Europos bendros prieglobsčio sistemos priemones ar netinkamo jų įgyvendinimo. Ji pateikė pagrįstas nuomones valstybėms narėms, kurios dar nebuvo pranešusios apie priemones, kuriomis Prieglobsčio procedūros⁹² ir Priėmimo sąlygų direktyvos⁹³ perkeliama į nacionalinę teisę. Ji pateikė pagrįstas nuomones ir toms valstybėms narėms, kurios nepranešė apie priemones, kuriomis į nacionalinę teisę iki galo perkeliama direktyva, kuria į ilgalaikio gyventojų statuso sistemos taikymo sritį įtraukiami asmenys, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga⁹⁴. Komisija nusprendė užbaigti tris iš 2015 m. pradėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų dėl netinkamo *Eurodac* reglamento⁹⁵ įgyvendinimo.

Norint pasiekti darbotvarkėje nustatytus kovos su neteisėta migracija ir jos prevencijos tikslus, labai svarbu tinkamai įgyvendinti Gražinimo direktyvą⁹⁶. Komisija pateikė pagrįstą nuomonę vienai valstybei narei dėl neteisingo šios direktyvos įgyvendinimo. Komisija reguliariai teikia ataskaitas dėl Europos migracijos darbotvarkės įgyvendinimo.

⁸³ [COM\(2015\) 185 final](#).

⁸⁴ Reglamentas (ES) Nr. [98/2013](#).

⁸⁵ Tarybos pamatinis sprendimas [2006/960/TVR](#).

⁸⁶ Sprendimai [2008/615/TVR](#) ir [2008/616/TVR](#).

⁸⁷ Direktyva [2011/36/ES](#).

⁸⁸ Direktyva [2011/93/ES](#).

⁸⁹ Direktyva [2013/40/ES](#).

⁹⁰ Direktyva [2014/42/ES](#).

⁹¹ [COM\(2015\) 240 final](#).

⁹² Direktyva [2013/32/ES](#).

⁹³ Direktyva [2013/33/ES](#).

⁹⁴ Direktyva [2011/51/ES](#).

⁹⁵ Reglamentas (ES) Nr. [603/2013](#).

⁹⁶ Direktyva [2008/115/EB](#).

Komisija taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie nacionalines Direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų⁹⁷.

8. Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis siekiant užtikrinti tinkamą Sąjungos teisės įgyvendinimą

8.1. Įgyvendinimo planai: dabartinė padėtis

Geresnio reglamentavimo dokumentų rinkinyje Komisija įsipareigojo parengti tam tikrų direktyvų ir reglamentų įgyvendinimo planus ir tuo aktyviai padėti valstybėms narėms perkelti teisės aktus į nacionalinę teisę ir juos įgyvendinti. Kadangi už Sąjungos teisės taikymą atsako valstybės narės, tokių įgyvendinimo planų tikslas – padėti joms veiksmingai ir laiku įgyvendinti teisės aktus. Šiuose planuose nurodomos problemos, kurių valstybėms narėms kils ir į kurias jos turi atsižvelgti, rengdamosi teisės aktus perkelti į nacionalinę teisę ir juos įgyvendindamos. Planuose taip pat nurodoma daug įvairių priemonių, padedančių valstybėms narėms įgyvendinti Sąjungos teisę, pvz., rekomendaciniai dokumentai, ekspertų grupės ir specialios svetainės.

2016 m. Komisija parengė įgyvendinimo planą siekdama užtikrinti veiksmingą trijų pasiūlymų, susijusių su direktyvomis dėl keleivinių laivų saugumo⁹⁸, perkėlimą į nacionalinę teisę ir įgyvendinimą. Plane išvardyti paprastinimo priemonių įgyvendinimo veiksmai ir nustatomi svarbiausi techniniai, teisiniai ir su grafiku susiję įgyvendinimo sunkumai.

Numatoma ES lygmens parama: Komisija ketina aktyviai pasitelkti esamą Keleivinių laivų saugumo ekspertų grupę, kad ši padėtų rengti įgyvendinimo priemones ir palengvintų perkėlimo į nacionalinę teisę procesą. Komisija taip pat pasitelks uosto valstybės kontrolės patikrų ir nacionalinės vieno langelio sistemos kūrimo ekspertų grupes. Padedant Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA) bus surengti keli specialūs praktiniai seminarai ir suburtos korespondentų grupės, kad būtų toliau gvildenami labiau techninio pobūdžio klausimai ir teikiama techninė pagalba perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu. EMSA valstybių narių prašymu galėtų rengti vizitus, per kuriuos nustatytų perkėlimo į nacionalinę teisę sunkumus, ir prireikus teiktų techninę paramą.

Nacionaliniu lygmeniu valstybės narės bus atsakingos už koordinavimą tarp atitinkamų kompetentingų institucijų, ekonominės veiklos vykdytojų, pavyzdžiui, laivų statyklių, laivų savininkų ir operatorių, taip pat keleivių asociacijų.

Komisija stebės, kaip valstybės narės naudojasi įgyvendinimo planu.

8.2. Aiškinamieji dokumentai: dabartinė padėtis

2011 m. ES institucijos ir valstybės narės sutarė, kad valstybėms narėms teikiant Komisijai pranešimus apie nacionalines ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę priemones taip pat gali tekti pateikti dokumentus su paaiškinimu, kaip jos perkėlė direktyvas į savo teisės aktus⁹⁹. Pagrįstais atvejais Komisija gali paprašyti valstybių narių pateikti tokius aiškinamuosius dokumentus¹⁰⁰.

⁹⁷ Direktyva [2014/36/ES](#).

⁹⁸ Pasiūlymas dėl direktyvos dėl inspektavimo, kuriuo užtikrinamas saugus reguliariąsias paslaugas teikiančių ro-ro keltų ir greitaeigių keleivinių laivų eksploatavimas, sistemos ([COM\(2016\) 371](#)); Pasiūlymas dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva [2009/45/EB](#) dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų ([COM\(2016\)369](#)) ir pasiūlymas dėl Direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva [98/41/EB](#) dėl įplaukiančiuose į ir išplaukiančiuose iš Bendrijos valstybių narių uostų keleiviniuose laivuose esančių asmenų registracijos ([COM\(2016\) 370](#)).

⁹⁹ Tai numatyta 1) 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrame valstybių narių ir Komisijos politiniame pareiškime ([OL 2011/C 369/2](#)) ir 2) 2011 m. spalio 27 d. Bendrame Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos politiniame pareiškime ([OL 2011/C 369/03](#)).

¹⁰⁰ Į šias direktyvas įtraukta tokia standartinė konstatuojamoji dalis: valstybės narės „įsipareigoja prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau aiškinamųjų dokumentų, kurie gali būti pateikiami kaip atitikties lentelės arba kiti tam pačiam tikslui skirti dokumentai“. „Pateikdama atitinkamus pasiūlymus kiekvienu konkrečiu atveju“ Komisija turi „pagrįsti tokių dokumentų pateikimo reikalingumą ir proporcingumą“.

Aiškinamieji dokumentai labai padeda užtikrinti tinkamą nacionalinių perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių supratimą ir lengviau stebėti atitiktį. Jų negavus ir norint išsiaiškinti visose valstybėse narėse taikomus ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę metodus, reikėtų daug išteklių ir intensyvaus bendravimo su nacionalinėmis institucijomis. Kadangi ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės turi būti integruotos į sudėtingą esamą teisinę sistemą, po perkėlimo reikia patikrinti šimtus priemonių.

2016 m. Komisija paprašė aiškinamųjų dokumentų dėl 20 iš 40 Europos Parlamentui ir Tarybai pateiktų pasiūlymų dėl direktyvų. Komisija paprašė aiškinamųjų dokumentų dėl aštuonių iš 37 direktyvų, kurias Parlamentas ir Taryba per tuos metus patvirtino. Į visų šių aštuonių direktyvų galutinius tekstus buvo įtraukta sutarta konstatuojamoji dalis dėl tokių dokumentų reikalingumo.

Per tuos metus valstybės narės turėjo į nacionalinę teisę perkelti 70 direktyvų¹⁰¹. Jos įsipareigojo pateikti aiškinamuosius dokumentus dėl 20 iš jų. Šiuo metu su šiomis direktyvomis susijusios nacionalinės priemonės yra vertinamos.

Penkios iš 20 direktyvų, dėl kurių valstybės narės turėjo pateikti aiškinamuosius dokumentus 2016 m., yra susijusios su **finansų rinkomis**. Valstybės narės pateikė Komisijai tiek aiškinamųjų dokumentų:

- 26 dėl Hipotekos kredito direktyvos¹⁰² (įskaitant septynias atitikties lenteles);
- 13 dėl Indėlių garantijų schemų direktyvos¹⁰³ (įskaitant devynias atitikties lenteles);
- 12 dėl Audito direktyvos¹⁰⁴ (įskaitant aštuonias atitikties lenteles);
- 19 dėl Direktyvos dėl kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų¹⁰⁵ (įskaitant keturiolika atitikties lentelių); ir
- 16 dėl Direktyvos dėl mokėjimo sąskaitų¹⁰⁶ (įskaitant penkias atitikties lenteles).

Paprastai valstybės narės siunčia su finansų rinkomis susijusius aiškinamuosius dokumentus kartu su paskutiniu dokumentu, kurį siūsdamos pareiškia apie baigtą perkėlimą į nacionalinę teisę, nors kartais aiškinamuosius dokumentus jos atsiunčia vėliau. Daugeliu atvejų aiškinamuosiuose dokumentuose pateikiamos atitikties lentelės, paprastai su informacija apie direktyvos nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę ir apie susijusias nacionalines nuostatas. Pateiktų dokumentų kokybė nevienoda. Daugeliu atvejų atitikties lentelė yra labai schemiška ir joje pateikiamos tik kryžminės nuorodos į ES teisės aktą, pvz., Direktyvą dėl kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų, ir nacionalinės teisės akto tekstą. Kai kada aiškinamajame dokumente taip pat pateikiamas perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tekstas ir pastabos arba aiškinamosios pastabos, kurios palengvina perkėlimo į nacionalinę teisę patikrą. Trimis atvejais aiškinamuosiuose dokumentuose buvo pateiktas ir priemonių, kuriomis Audito direktyva perkelta į nacionalinę teisę, tekstas, ir jo vertimas į anglų kalbą, taip pat tam tikri skirtingų perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių sąveikos paaiškinimai.

Penkios iš 20 direktyvų, dėl kurių valstybės narės įsipareigojo pateikti aiškinamuosius dokumentus, yra susijusios su **vidaus rinka**. Valstybės narės pateikė Komisijai tiek aiškinamųjų dokumentų:

- 37 dėl Direktyvos dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo¹⁰⁷ (įskaitant vienuolika atitikties lentelių);
- 14 dėl Direktyvos dėl koncesijos sutarčių suteikimo¹⁰⁸ (įskaitant septynias atitikties lenteles);
- 32 dėl dviejų Viešųjų pirkimų direktyvų¹⁰⁹ (įskaitant keturiolika atitikties lentelių) ir

¹⁰¹ Pagal kai kurias iš šių 70 direktyvų kai kurioms valstybėms narėms taikomas pereinamasis laikotarpis, o kai kurioms valstybėms narėms jos neaktualios.

¹⁰² Direktyva [2014/17/ES](#).

¹⁰³ Direktyva [2014/49/ES](#).

¹⁰⁴ Direktyva [2014/56/ES](#).

¹⁰⁵ Direktyva [2014/91/ES](#).

¹⁰⁶ Direktyva [2014/92/ES](#).

¹⁰⁷ Direktyva [2013/55/ES](#).

¹⁰⁸ Direktyva [2014/23/ES](#).

- 12 dėl Direktyvos dėl su gynyba susijusių produktų sąrašo¹¹⁰ (įskaitant dvi atitikties lenteles).

Trys iš 20 direktyvų yra **užimtumo** srities. Komisija gavo 25 aiškinamuosius dokumentus dėl Direktyvos dėl sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su elektromagnetinių laukų keliama rizika darbuotojams¹¹¹ (įskaitant penkiolika atitikties lentelių), 25 dėl Direktyvos dėl darbuotojų naudojimosi laisvo judėjimo teisėmis¹¹² (įskaitant devynias atitikties lenteles) ir 7 dėl Direktyvos dėl vežimo vidaus vandens keliais darbo laiko aspektų¹¹³ (įskaitant dvi atitikties lenteles). Pateiktų dokumentų kokybė labai skiriasi. Keliais retais atvejais kokybė netenkina, pavyzdžiui, jei tik nurodomas įstatymas, kuriuo direktyvos nuostata perkeliama į nacionalinę teisę, ir nenurodoma konkreti nacionalinės teisės nuostata, kuria į nacionalinę teisę perkeliama konkreti direktyvos nuostata. Šiuo metu vyksta šioms direktyvoms skirtų nacionalinių priemonių vertinimo procesas, todėl Komisija dar negali daryti išvadų dėl gautų aiškinamųjų dokumentų kokybės.

Dvi iš 20 direktyvų yra **migracijos ir vidaus reikalų** srities. Komisija gavo 10 aiškinamųjų dokumentų dėl Direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų¹¹⁴ (įskaitant dvi atitikties lenteles). Komisija taip pat gavo 11 aiškinamųjų dokumentų dėl Direktyvos dėl bendrovės viduje perkeliamų trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų¹¹⁵ (įskaitant dvi atitikties lenteles).

Viena iš 20 direktyvų susijusi su **ryšių tinklais**. Komisija gavo 7 aiškinamuosius dokumentus dėl Direktyvos dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo¹¹⁶ (įskaitant keturias atitikties lenteles). Ši kompleksiška direktyva sudėtinga ir dažnai įgyvendinta daugiau nei vienu aktu ir (arba) pakeičiant galiojančius teisinius dokumentus. Todėl ją perkelti į nacionalinę teisę taip pat sudėtinga, tad aiškinamieji dokumentai Komisijai labai padeda įvertinti nacionalines perkėlimo į nacionalinę teisę priemones.

Viena iš 20 direktyvų yra **konkurencijos** srities. Komisija gavo 7 aiškinamuosius dokumentus (įskaitant vieną atitikties lentelę) dėl Žalos atlyginimo direktyvos¹¹⁷.

Viena iš 20 direktyvų yra susijusi su **aplinkos** sektoriumi. Komisija gavo 9 aiškinamuosius dokumentus dėl Direktyvos dėl aplinkos oro kokybės vertinimo¹¹⁸ (įskaitant dvi atitikties lenteles).

Viena iš 20 direktyvų yra **teisingumo ir vartotojų** srities. Komisija gavo 10 aiškinamųjų dokumentų dėl Direktyvos dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui¹¹⁹ (įskaitant vieną atitikties lentelę).

Viena iš 20 direktyvų yra susijusi su **sveikata ir maisto sauga**. Komisija gavo 16 aiškinamųjų dokumentų dėl Tabako direktyvos¹²⁰ (įskaitant dešimt atitikties lentelių). Jie yra įvairios formos, pavyzdžiui, atitikties lentelės, santraukos ir aiškinamosios pastabos.

Apskritai 2016 m. valstybės narės ne visais atvejais įvykdė įsipareigojimą kartu su nacionalinėmis direktyvų perkėlimo į jų teisinę sistemą priemonėmis pateikti aiškinamuosius dokumentus. Pradinis pateiktų aiškinamųjų dokumentų vertinimas rodo, kad jų kokybė nevienoda.

Teikdama metines Sąjungos teisės taikymo ataskaitas, Komisija ir toliau informuos Parlamentą ir Tarybą apie aiškinamuosius dokumentus.

¹⁰⁹ Direktyvos [2014/24/ES](#) ir [2014/25/ES](#).

¹¹⁰ Direktyva [2016/970/ES](#).

¹¹¹ Direktyva [2013/35/ES](#).

¹¹² Direktyva [2014/54/ES](#).

¹¹³ Direktyva [2014/112/ES](#).

¹¹⁴ Direktyva [2014/36/ES](#).

¹¹⁵ Direktyva [2014/66/ES](#).

¹¹⁶ Direktyva [2014/26/ES](#).

¹¹⁷ Direktyva [2014/104/ES](#).

¹¹⁸ Direktyva [2015/1480/ES](#).

¹¹⁹ Direktyva [2013/48/ES](#).

¹²⁰ Direktyva [2014/40/ES](#).

III. Pažeidimo nagrinėjimo procedūros

Pagrindinės Sąjungos teisės pažeidimų rūšys yra keturios:

- a) **pranešimo nepateikimas** – valstybė narė laiku nepraneša Komisijai apie direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones;
- b) **reikalavimų nesilaikymas/neatitiktis** – Komisija mano, kad valstybės narės teisės aktai neatitinka ES direktyvų reikalavimų;
- c) **Sutarčių, reglamentų ir sprendimų pažeidimas** – Komisija mano, kad valstybės narės teisės aktai neatitinka Sutarčių, ES reglamentų ir sprendimų nuostatų;
- d) **netinkamas ir (arba) blogas taikymas** – nacionalinės valdžios institucijos Sąjungos teisę taiko netinkamai arba jos visiškai netaiko.

Pažeidimus gali nustatyti pati Komisija, atlikdama tyrimus, arba jos dėmesį gali atkreipti visuomenės, įmonių, NVO ar kitų organizacijų pateikti skundai ar peticijos arba kitos priemonės. Komisija aktyviai informuoja skundų pateikėjus apie visuose procedūros etapuose priimtus sprendimus¹²¹.

Pažeidimo nagrinėjimo procedūrą pagal SESV 258 straipsnį sudaro **ikiteisminis ir teisminis etapai**.

Ikiteisminiu etapu Komisija pirmiausia valstybei narei nusiunčia **oficialų pranešimą**, kuriame prašoma per nustatytą terminą pateikti paaiškinimą. Jei valstybės narės atsakymas nepatenkinamas arba ji visai neatsako, Komisija nusiunčia **pagrįstą nuomonę**, kurioje reikalaujama, kad valstybė narė per tam tikrą laikotarpį užtikrintų atitiktį.

Jei valstybė narė nevykdo pagrįstos nuomonės nuostatų, Komisija gali pradėti **teisminę procedūrą** ir pagal SESV 258 straipsnį kreiptis į Teisingumo Teismą.

Jei Komisija į Teisingumo Teismą kreipiasi dėl to, kad valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pranešti apie priemones, kuriomis teisėkūros procedūra priimta direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, Komisija pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį gali pasiūlyti taikyti pinigines nuobaudas.

Teisingumo Teismas gali pritarti Komisijai ir priimti sprendimą, kad valstybė narė pažeidė Sąjungos teisės aktuose numatytus įsipareigojimus. Jei Teisingumo Teismas priima tokį sprendimą, tačiau valstybė narė vis tiek nesiima priemonių, kad užtikrintų atitiktį, Komisija pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį gali tęsti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą. Šiuo tikslu, pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį nusiuntusi oficialų pranešimą, ji dėl tos valstybės narės vėl kreipiasi į Teisingumo Teismą. Tokiais atvejais Komisija gali siūlyti, o Teisingumo Teismas gali paskirti finansines sankcijas – nurodyti sumokėti vienkartinę sumą ir (arba) paskirti kasdien arba kitu periodiškumu mokėtinas baudas.

Informaciją apie savo sprendimus dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūrų Komisija reguliariai skelbia portale *Europa*¹²².

Nacionalinių teismų prašymu Teisingumo Teismas taip pat gali priimti prejudicinius sprendimus pagal SESV 267 straipsnį dėl nacionalinės teisės aktų atitikties ES teisės aktams klausimų. Nors prejudiciniai sprendimai skiriasi nuo sprendimų dėl pažeidimų, jie Komisijai suteikia papildomą galimybę užtikrinti, kad būtų pašalinti su nacionalinės teisės aktais arba jų taikymu susiję Sąjungos teisės pažeidimai. Komisija sistemingai imasi tolesnių veiksmų dėl prejudicinių sprendimų, kuriuose Teisingumo Teismas nustato nacionalinės teisės aktų neatitiktis.

¹²¹ Komunikato „ES teisė: Geresnis taikymas – geresni rezultatai“ priedas, [C\(2016\) 8600](#), OL C 18, 2017 m. sausio 19 d.

¹²² Komisijos [sprendimai dėl pažeidimų](#).

IV. Prieš pradedant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą

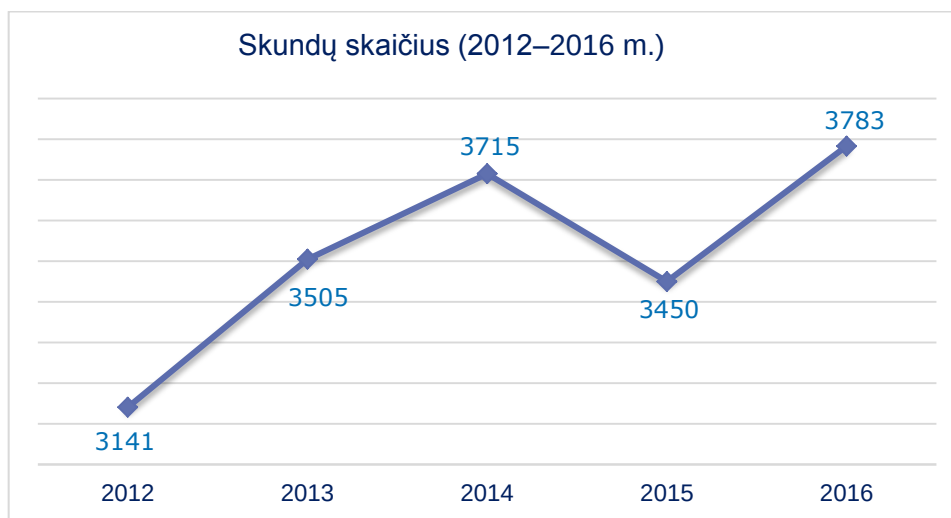
1. Problemų nustatymas

1.1. Savo iniciatyva pradėtos bylos

Tikrindama Sąjungos teisės įgyvendinimą Komisija daugiausia bylas pradeda savo iniciatyva. 2016 m. ji pradėjo 520 tokių tyrimų naudodama mechanizmą „EU Pilot“ (šis mechanizmas paašškintas toliau 2 punkte), o 2015 m. – 578.

1.2. Skundai ir petichijos

2016 m. skundų skaičius buvo pats didžiausias nuo 2011 m. 2015 m. (pirmą kartą nuo 2011 m.) naujų skundų skaičius sumažėjo (palyginti su 2014 m. – apie 9 proc.).

Toliau šioje diagramoje pateikiami pagrindiniai duomenys apie visuomenės atstovų skundus¹²³:

Nebaigtų nagrinėti piliečių skundų skaičius metų pabaigoje

3 098 > Nebaigtų nagrinėti skundų skaičius 2015 m. pabaigoje

3 783 > 2016 m. užregistruotų naujų skundų skaičius

3 458 > 2016 m. išnagrinėtų skundų skaičius

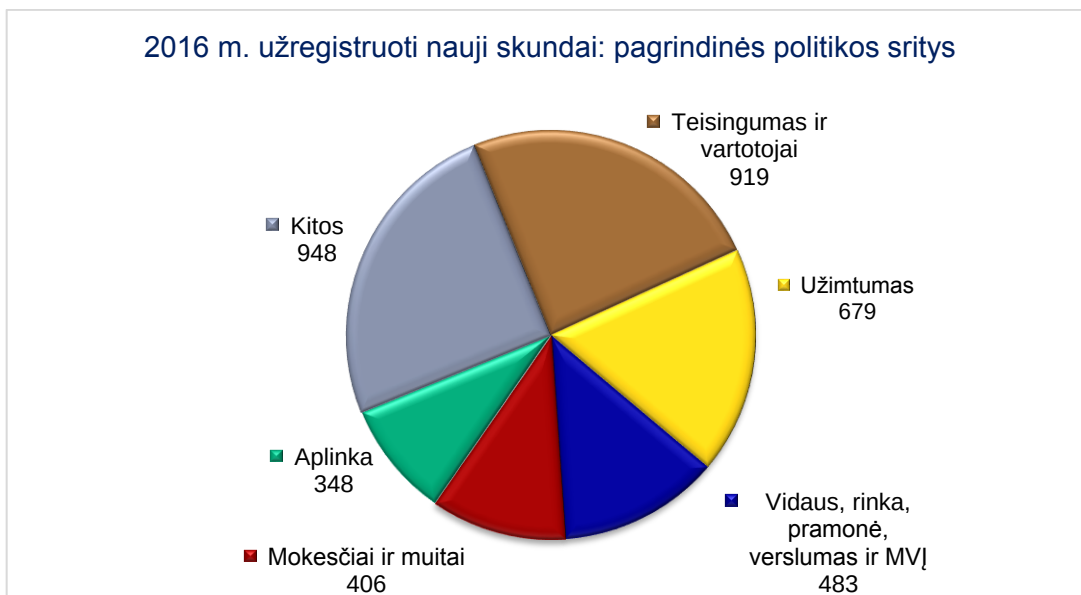
= 3 423 > Nebaigtų nagrinėti skundų skaičius 2016 m. pabaigoje

2016 m. Komisija užregistravo 3 783 naujus skundus. Daugiausia skundų pateikta dėl trijų valstybių narių – Italijos, Ispanijos ir Prancūzijos.

- **Italija:** 753 skundai, daugelis iš jų susiję su užimtumu, socialiniais reikalais ir įtrauktimi (322 skundai), vidaus rinka, pramone, verslumu ir MVĮ (129 skundai) ir aplinka (76 skundai),
- **Ispanija:** 424 skundai, daugiausia susiję su: teisingumu ir vartotojų reikalais (149 skundai); užimtumu, socialiniais reikalais ir įtrauktimi (57 skundai), mokesčiais ir muitų sąjunga (44 skundai) ir
- **Prancūzija:** 325 skundai, daugiausia susiję su: susisiekimu ir transportu (79 skundai), užimtumu, socialiniais reikalais ir įtrauktimi (60 skundai), teisingumu ir vartotojų reikalais (58 skundai).

¹²³ 2016 m. pabaigoje buvęs nebaigtų nagrinėti skundų skaičius (d) apskaičiuotas iš 2015 m. pabaigoje buvusio neišnagrinėtų skundų skaičiaus (a) ir 2016 m. pradėtų nagrinėti naujų skundų skaičiaus (b) sumos atėmus 2016 m. išnagrinėtų skundų skaičių (c) (a+b-c=d).

Toliau pateiktoje diagramoje parodytos penkios politikos sritys, dėl kurių naujų skundų gauta daugiausia. Dėl šių politikos sričių gauti skundai kartu paėmus sudaro 75 proc. visų 2016 m. valstybių narių atžvilgiu pateiktų skundų.

2016 m. Komisija išnagrinėjo 3 458 skundus. Įvertinusi skundus, Komisija gali pradėti tyrimą naudodamasi mechanizmu „EU Pilot“, kad išsiaiškintų, ar buvo pažeistos ES taisyklės. 2016 m. toks tyrimas buvo pradėtas ne dėl visų skundų. Priežastys: ES teisės aktai nebuvo pažeisti (2 253), Komisija neturėjo įgaliojimų veikti (86) arba korespondencija nebuvo pripažinta skundu (667). Komisija netęsė 20 bylų, nes skundo pateikėjas atsiėmė skundą. Taigi 3 026 skundų nagrinėjimas nutrauktas.

Skundai, dėl kurių pagal mechanizmą „EU Pilot“ buvo pradėti tyrimai, dažniausia buvo susiję su mokesčiais ir maitais (68 bylos pagal „EU Pilot“ mechanizmą), vidaus rinka, pramonė, verslumu ir MVĮ (pradėtos 48 bylos), teisingumu ir vartotojais (26 pradėtos bylos).

Šie skundai daugiausia buvo susiję su Ispanija, Prancūzija ir Italija.

- **Ispanija:** 34 naujos bylos taikant mechanizmą „EU Pilot“, daug jų susijusios su skundais dėl mokesčių ir maitų (7), užimtumu (6); vidaus rinka, pramonė, verslumu ir MVĮ (5); susisiekimu ir transportu (4);
- **Prancūzija:** 33 naujų bylų taikant mechanizmą „EU Pilot“, daugelis iš jų susijusios su skundais dėl mokesčių ir maitų (6), užimtumu (4); vidaus rinka, pramonė, verslumu ir MVĮ (4); teisingumu ir vartotojais (4);
- **Italija:** 23 naujos bylos taikant mechanizmą „EU Pilot“, daug jų susijusios su skundais dėl mokesčių ir maitų (7), vidaus rinka, pramonė, verslumu ir MVĮ (6); ir užimtumu (5).

2016 m. Europos Parlamentas atsižvelgdamas į peticijas ir teikdamas klausimus atkreipė Komisijos dėmesį į ES teisės aktų įgyvendinimo ir taikymo trūkumus kai kuriose valstybėse narėse. Nurodytos tokios sritys:

- **Aplinka.** Komisija priėmė pagrįstą nuomonę vienos valstybės narės atžvilgiu dėl to, kad ji netinkamai perkėlė Direktyvą dėl visuomenės galimybės susipažinti su

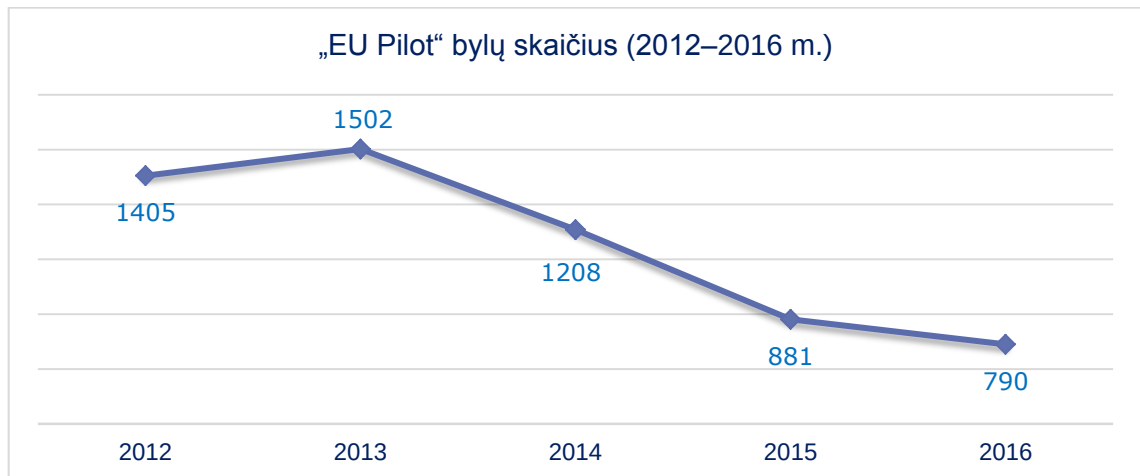
informacija apie aplinką¹²⁴. Kitoje su atliekų tvarkymu susijusioje byloje Komisija pradėjo dvišalį dialogą su atitinkama valstybe nare,

- **Teisingumas ir vartotojų reikalai.** Komisija pradėjo dvišalį dialogą su valstybe nare dėl susituokusių asmenų pavardžių pripažinimo,
- **Mokesčiai.** Tiesioginių mokesčių srityje Komisija toliau nagrinėjo petiją dėl nekilnojamojo turto mokesčių. Ji pradėjo dvišales diskusijas su atitinkama valstybe nare dėl galimos ES pensininkų diskriminacijos. Muitų sektoriuje Komisija pradėjo dvišales diskusijas su kai kuriomis valstybėmis narėmis dėl neįgaliesiems asmenims skirtų prekių neapmuitinimo,
- **Vidaus rinka.** Komisija pradėjo dvišales diskusijas su valstybe nare byloje dėl viešojo pirkimo taisyklių laikymosi.

2. „EU Pilot“

Komisija ir valstybės narės pradeda „EU Pilot“ dialogą siekdamas atitinkamose bylose ankstyvu etapu greitai išspręsti galimus ES teisės pažeidimų klausimus. Tačiau reikia išvengti to, kad „EU Pilot“ netaptų dar vienu ilgu pažeidimo nagrinėjimo procedūros etapu, nes pats mechanizmas yra vienas iš būdų pradėti dialogą su valstybe nare siekiant spręsti problemas. Laikydamosi komunikato „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“¹²⁵ Komisija pradės pažeidimo nagrinėjimo procedūras netaikydama mechanizmo „EU Pilot“, nebent konkrečiu atveju, jos manymu, jį taikyti būtų naudinga.

2016 m. naujų „EU Pilot“ bylų skaičius buvo mažiausias nuo 2011 m. (žr. diagramą).

¹²⁴ Direktyva [2003/4/EB](#).

¹²⁵ [C\(2016\) 8600](#), OL C 18, 2017 m. sausio 19 d.

Toliau pateikiami svarbiausi 2016 m. „EU Pilot“ duomenys¹²⁶:

Nebaigtų nagrinėti „EU Pilot“ bylų skaičius metų pabaigoje

1 260 > Nebaigtų nagrinėti „EU Pilot“ bylų skaičius 2015 m. pabaigoje

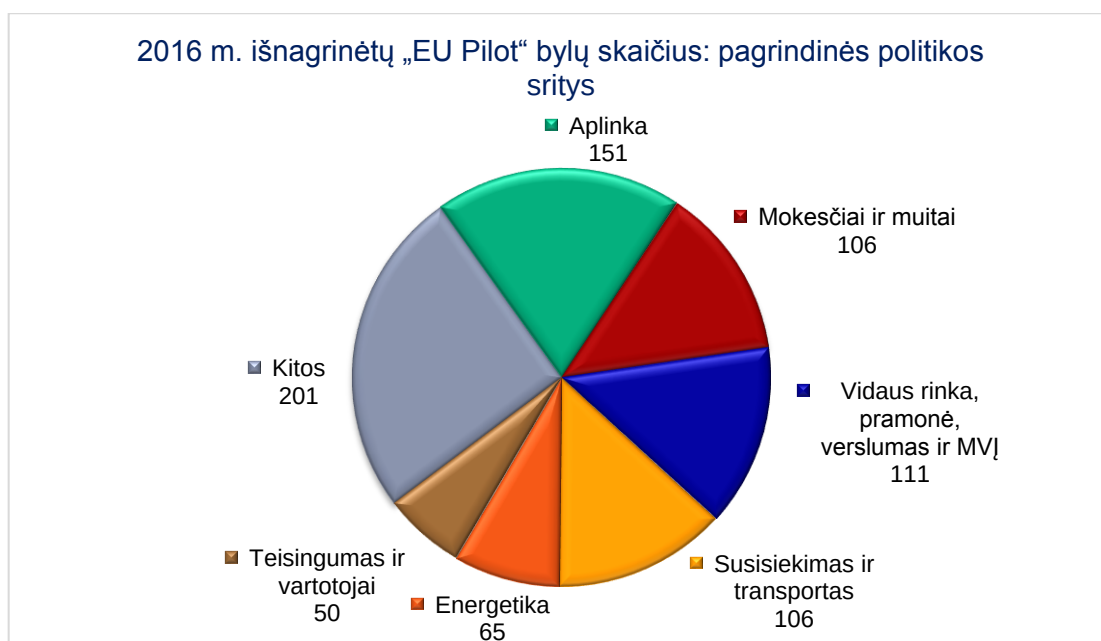
790 > 2016 m. užregistruotų naujų „EU Pilot“ bylų skaičius

875 > 2016 m. išnagrinėtų „EU Pilot“ bylų skaičius

= 1 175 > Nebaigtų nagrinėti „EU Pilot“ bylų skaičius 2016 m. pabaigoje

2016 m. pradėta nagrinėti 790 naujų „EU Pilot“ bylų. Iš jų 270 bylos pradėtos nagrinėti remiantis skundais, o 520 bylas Komisija ėmėsi nagrinėti savo iniciatyva.

Toliau skritulinėje diagramoje parodytos politikos sritys, kuriose 2016 m. buvo pradėtos nagrinėti dauguma naujų „EU Pilot“ bylų:

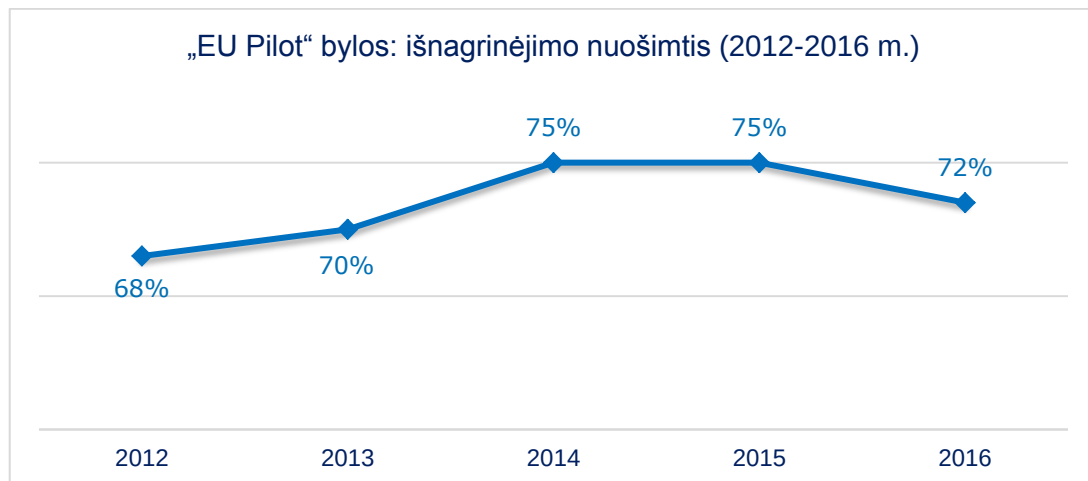

2016 m. Komisija išnagrinėjo 875 „EU Pilot“ bylas. 630 bylų Komisija nutraukė gavusi patenkinamus atitinkamų valstybių narių atsakymus. Išnagrinėta **72 proc.** bylų, t. y. mažiau nei 2015 ir 2014 m.

Iš viso nutrauktos **245 „EU Pilot“ bylos**, Komisijai atmetus valstybių narių pateiktus atsakymus. Iš jų po 233 „EU Pilot“ bylų pradėta oficiali pažeidimo nagrinėjimo procedūra (2015 m. tokių bylų buvo 201). 65 iš šių procedūrų buvo grindžiamos skundais ir tyrimais, Komisija likusias 168 bylas pradėjo savo iniciatyva.

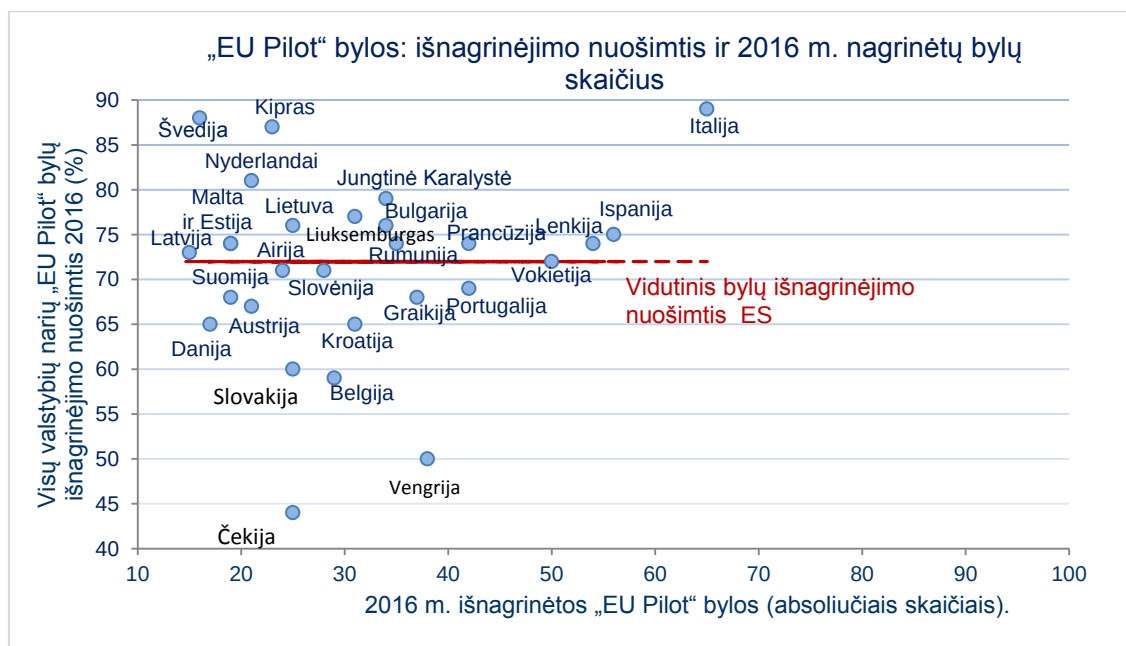
Daugelis „EU Pilot“ bylų, pagal kurias buvo pradėtos oficialios pažeidimo nagrinėjimo procedūros, buvo susijusios su šiomis politikos sritimis: aplinka (53 bylos), vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVĮ (38), energetika (29), mokesčiai ir muitai (25). Daugiausia „EU Pilot“ bylų, nagrinėjamų pažeidimo nagrinėjimo procedūra, buvo susiję su Vengrija ir Vokietija (atitinkamai 18 ir 14 bylų), Ispanija ir Lenkija (po 13 bylų).

¹²⁶ 2016 m. pabaigoje buvęs pradėtų „EU Pilot“ bylų skaičius (d) gaunamas iš 2015 m. pabaigoje dar neišnagrinėtų bylų (a) ir 2016 m. pradėtų naujų bylų (b) sumos atėmus 2016 m. išnagrinėtų bylų skaičių (c) (a+b-c=d).

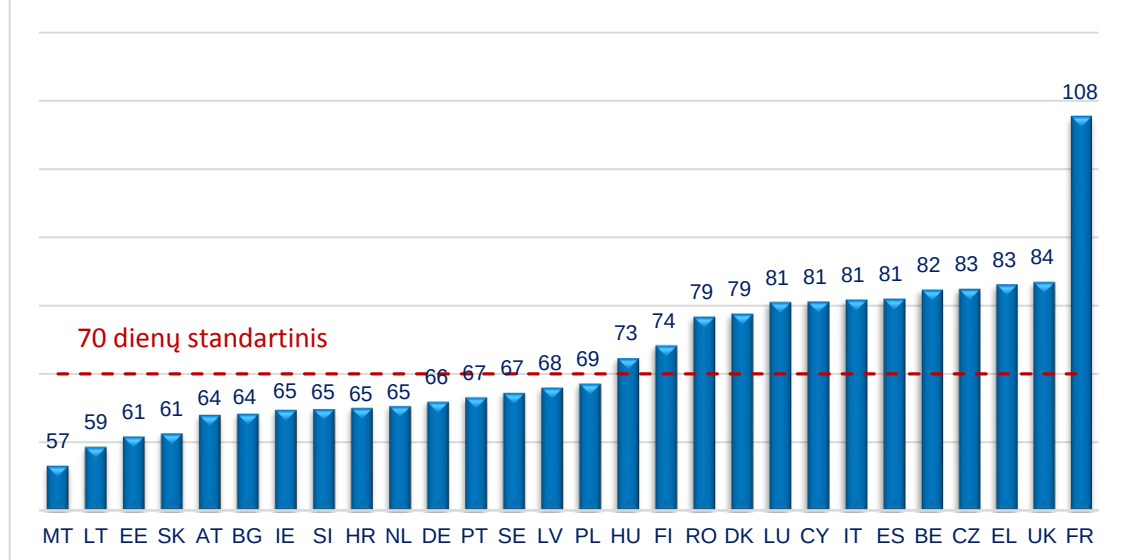
2016 m. pabaigoje buvo pradėtos 1 175 „EU Pilot“ bylos. Dauguma susijusios su Italija (98), Ispanija (75) ir Prancūzija (73). Daugiausia bylų vyko dėl aplinkos politikos. Šioje srityje nebaigtos nagrinėti 295 bylos. Toliau rikiuojasi teisingumas (161) ir vidaus rinka, pramonė, verslumas bei MVĮ (143).

Diagramoje parodyti „EU Pilot“ bylų išnagrinėjimo nuošimčiai – kiek procentų 2016 m. svarstytų bylų Komisija galėjo užbaigti nepradėdama nagrinėti pažeidimo.

Į Komisijos prašymą pateikti informaciją apie „EU Pilot“ bylas valstybės narės turi atsiliiepti per standartinį 10 savaičių laikotarpį (70 dienų). Toliau diagramoje parodyta, kiek kiekviena valstybė narė vidutiniškai užtruko atsakyti į Komisijos prašymus 2016 m. Jei atsakymas nėra aiškus ar patenkinamas, Komisija gali paprašyti daugiau paaiškinimų arba pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

EU Pilot“ bylos: valstybių narių atsakymų pateikimo trukmė
2016 m. (dienomis)

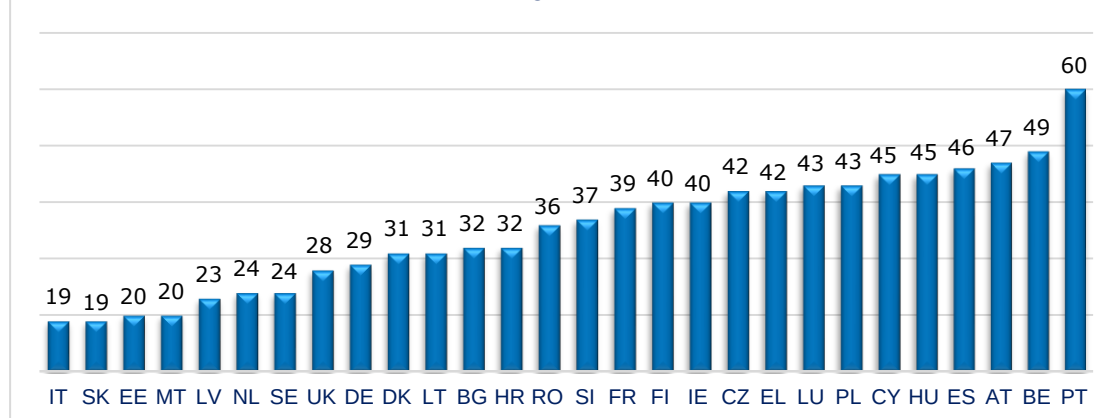

V. Pažeidimo nagrinėjimo procedūrų etapai

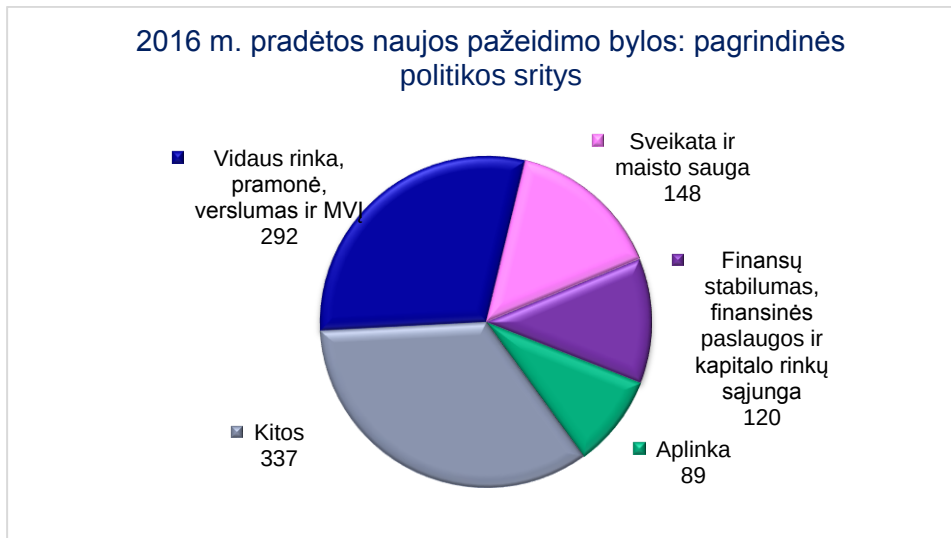
1. Išteisinis etapas

2016 m. Komisija, išsiųsdama oficialų pranešimą, pradėjo **986** naujas procedūras. Toliau diagramoje šis skaičius išskaidytas pagal valstybes nares.

Naujos pažeidimo bylos
2016 m. gruodžio 31 d.

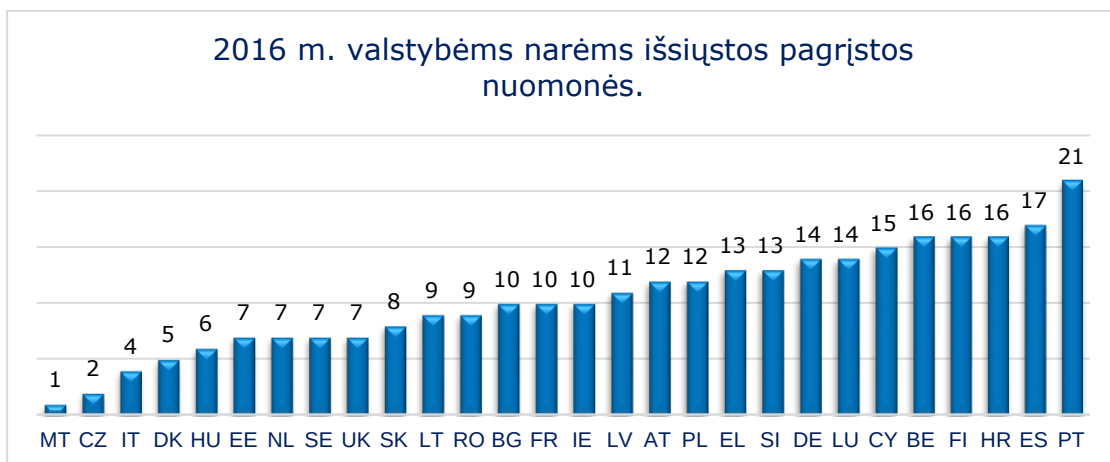

Toliau diagramoje parodytos pagrindinės politikos sritys, dėl kurių pradėtos naujos procedūros.

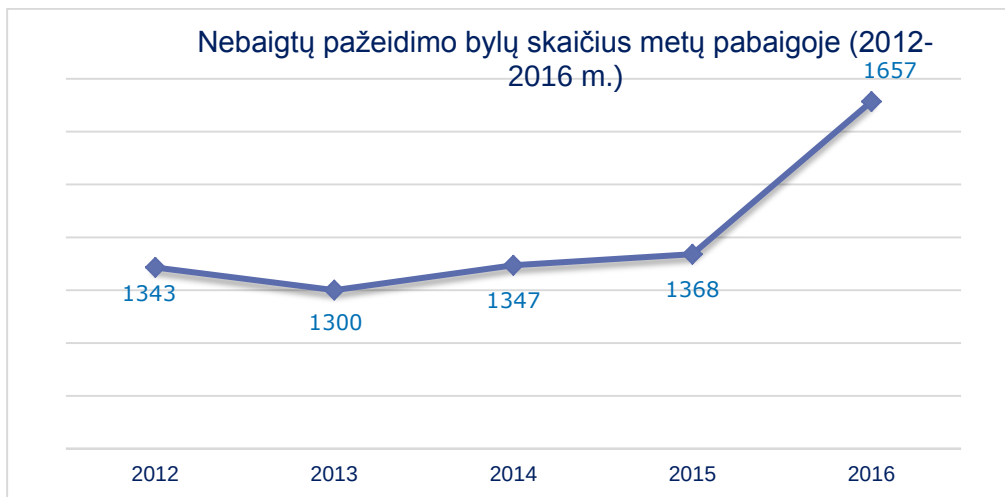
Be to, 2016 m. Komisija valstybėms narėms išsiuntė 292 pagrįstas nuomones. Dauguma jų susijusios su šiomis politikos sritimis: vidaus rinkos (92), susisiekimo ir transporto (42), finansinių paslaugų (37) ir aplinkos (33).

Toliau diagramoje šis skaičius išskaidytas pagal valstybes nares.

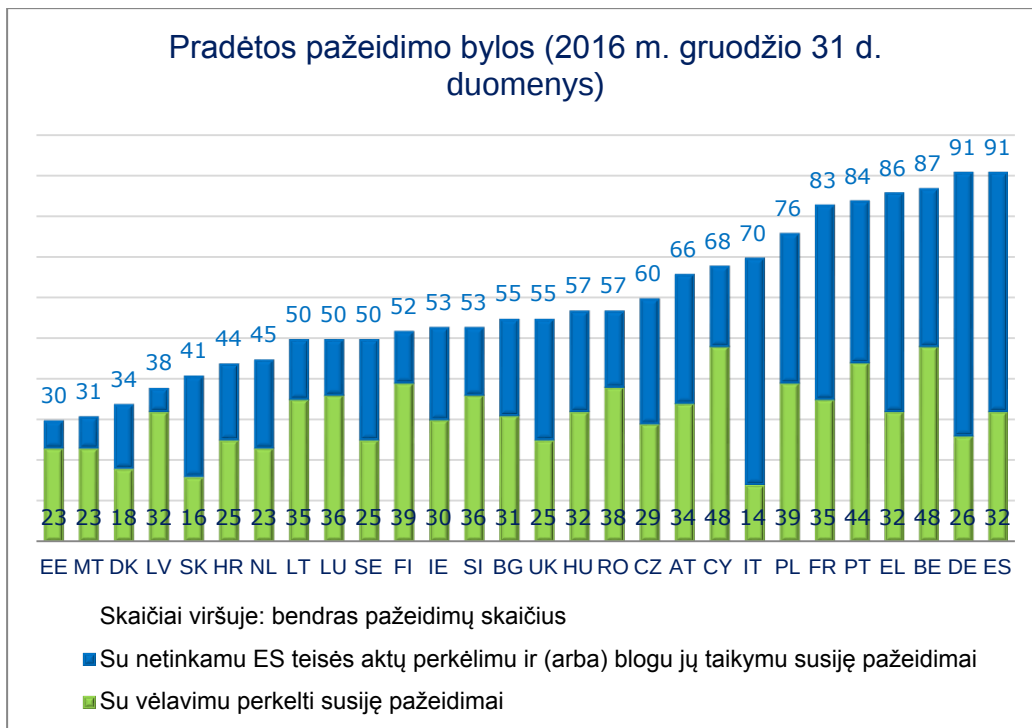

2016 m. pabaigoje dar buvo nebaigtos **1 657** pažeidimo bylos. Kaip matyti iš tolesnės diagramos, tai daug daugiau nei visais ankstesniais metais kartu sudėjus.

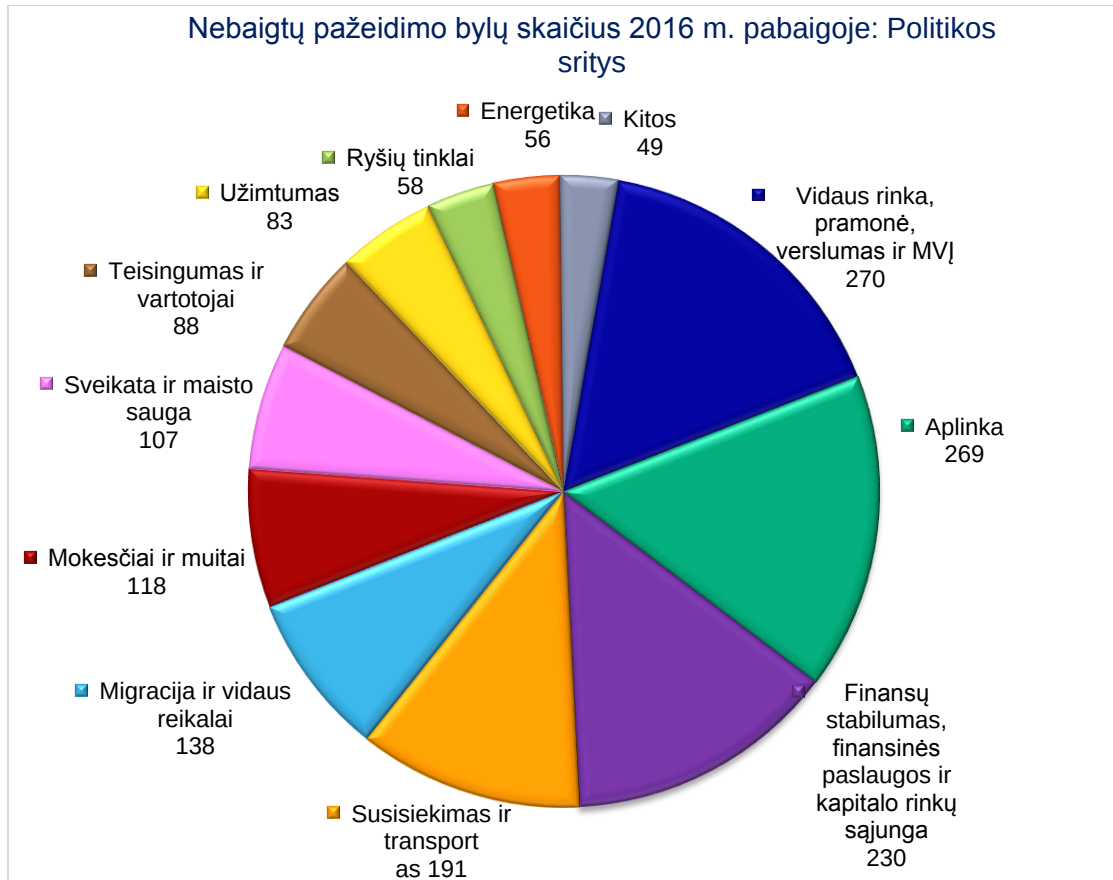
Europos Sąjungos teisės taikymo stebėseną 2016 m. metinė ataskaita

Toliau diagramoje nurodytas 2016 m. pabaigoje buvęs nebaigtų pažeidimo bylų skaičius pagal valstybes nares.

Toliau diagramoje parodytas 2016 m. pabaigoje buvęs nebaigtų pažeidimo bylų skaičius pagal politikos sritis.

Net ir pradėjusi pažeidimo procedūrą, Komisija tęsia dialogą su valstybe nare, siekdama užtikrinti atitiktį. Iš statistinių duomenų matyti, kad valstybės narės deda daug pastangų, kad pašalintų pažeidimus iki Teisingumo Teismui priimanč sprendimą¹²⁷.

2016 m. Komisija baigė nagrinėti:

- 520 pažeidimų, išsiuntusi oficialų pranešimą,
- 126 bylas, išsiuntusi pagrįstą nuomonę, ir
- baigė 18 bylų, nusprendusi bylą perduoti Teisingumo Teismui, bet dar to nepadariusi, Be to, Komisija iš Teisingumo Teismo atsiėmė 9 bylas, prieš jam paskelbiant sprendimą.

2. Teisingumo Teismo sprendimai pagal SESV 258 straipsnį ir 260 straipsnio 2 dalį

2016 m. pagal SESV 258 straipsnį Teisingumo Teismas priėmė 28 sprendimus, iš jų 23 buvo palankūs Komisijai. Teisingumo Teismas daugiausia sprendimų priėmė dėl:

- Portugalijos (visi 4 palankūs Komisijai);
- Graikijos (visi 3 palankūs Komisijai);
- Ispanijos (visi 3 palankūs Komisijai);
- Jungtinės Karalystės (2 sprendimai, vienas iš jų palankus Jungtinei Karalystei);

¹²⁷ Toliau pateikti duomenys apskaičiuoti pagal visas pažeidimų bylas, neatsižvelgiant į jų priežastį (t. y. nepriklausomai nuo to, ar byla pradėta nagrinėti remiantis skundu, ar pačios Komisijos iniciatyva, ar dėl valstybių narių vėlavimo direktyvas perkelti į nacionalinę teisę).

- Nyderlandų (2 sprendimai, vienas iš jų palankus Nyderlandams);
- Lenkijos (2 sprendimai, abu palankūs Komisijai);
- Austrijos (1 sprendimas, palankus Austrijai);
- Belgijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Bulgarijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Kipro (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Čekijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Vokietijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Prancūzijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Vengrijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Italijos (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Liuksemburgo (1 sprendimas, palankus Komisijai);
- Maltos (1 sprendimas, palankus Maltai); ir
- Rumunijos (1 sprendimas, palankus Komisijai).

Daugiausia sprendimų pagal SESV 258 straipsnį Teisingumo Teismas 2016 m. priėmė dėl Portugalijos (4), Graikijos (3) ir Ispanijos (3).

Dažnai valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad Teisingumo Teismo sprendimas būtų įvykdytas greitai. Tačiau po Teisingumo Teismo sprendimo metų pabaigoje dar buvo nebaigtos 95 pažeidimo nagrinėjimo procedūros, nes Komisija laikėsi nuomonės, kad atitinkamos valstybės narės dar nebuvo įvykdžiusios sprendimų pagal SESV 258 straipsnį. Daugiausia sprendimų nebuvo įvykdžiusios Graikija (14), Ispanija (8), Vokietija ir Italija (abi po 7). Daugiausia bylų buvo susijusios su aplinka (37), transportu ir susisiekimu (13), mokesčiais ir muštais (9) ir vidaus rinka (8).

Trys iš šių 95 bylų Teisingumo Teismui perduotos nagrinėti jau antrą kartą. Jei pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį Teisingumo Teismas paskiria piniginę baudą, įsipareigojimų nevykdanti valstybė narė turi iš karto sumokėti vienkartinę sumą ir toliau mokėti periodinę baudą, kol visiškai įvykdys pirmąjį ir antrąjį Teisingumo Teismo sprendimus. 2016 m. pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį buvo priimti du Teisingumo Teismo sprendimai. Jais baudos buvo paskirtos Graikijai¹²⁸ ir Portugalijai¹²⁹. 2016 m. pabaigoje dar nebuvo baigta nagrinėti 10 pažeidimo nagrinėjimo procedūrų po Teisingumo Teismo sprendimo pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį.

¹²⁸ Komisija / Graikija, [C-584/14](#) (10 mln. EUR vienkartinis mokėjimas ir 30 000 EUR bauda už kiekvieną dieną, kol delsiama imtis priemonių, būtinų siekiant įvykdyti Teismo sprendimą pagal SESV 258 straipsnį).

¹²⁹ Komisija / Portugalija, [C-557/14](#) (3 mln. EUR vienkartinis mokėjimas ir 8 000 EUR bauda už kiekvieną dieną, kol delsiama imtis priemonių, būtinų siekiant įvykdyti Teismo sprendimą pagal SESV 258 straipsnį priimtą sprendimą).

VI. Direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Vėlavimas perkelti ES teisės aktus į nacionalinę teisę

Kova su vėlavimu perkelti ES teisės aktus nacionalinę teisę jau seniai yra Europos Komisijos prioritetas. Todėl pagal SESV 258 straipsnį ir 260 straipsnio 3 dalį kreipusis į Teisingumo Teismą dėl valstybės narės, laiku nepranešusios apie teisėkūros procedūra priimtą direktyvą perkėlimą į nacionalinę teisę, Komisija kiekvieną kartą siūlo skirti pinigines nuobaudas (išsamiau – VI.2 skirsnyje).

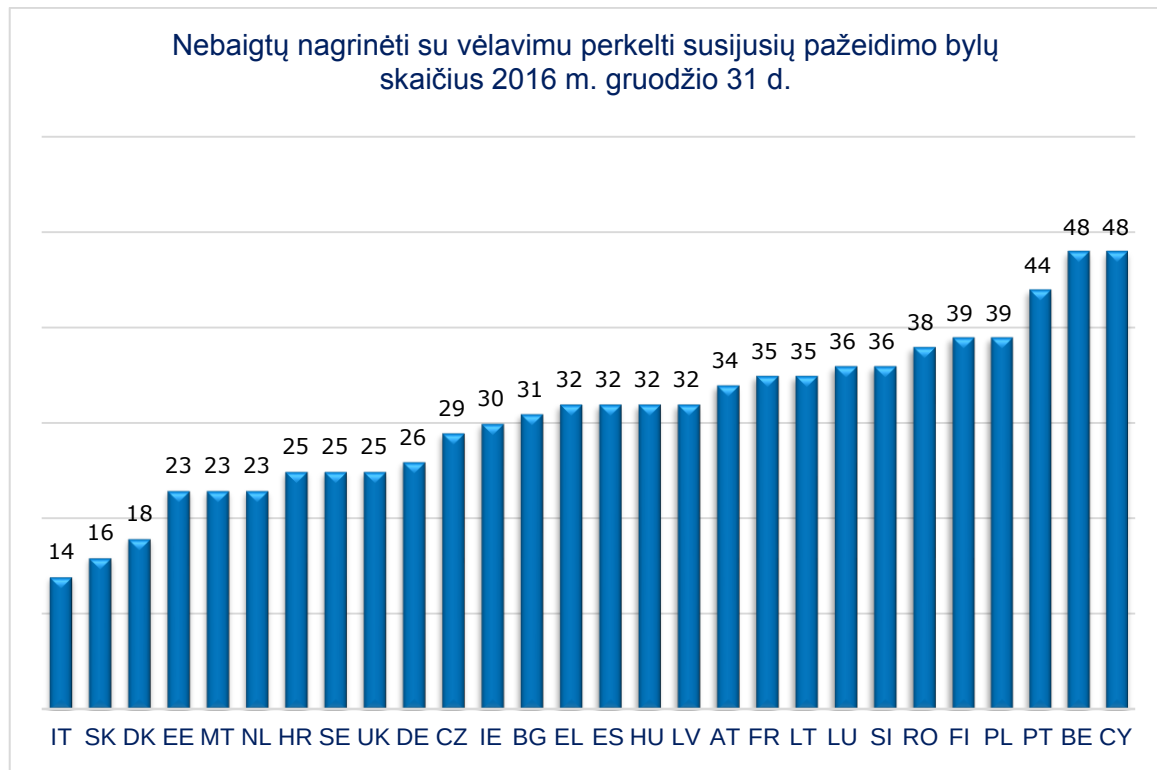
2016 m. į nacionalinę teisę turėjo būti perkelta 70 direktyvų, t. y. daugiau nei 2015 m. (56). **Smarkiai padidėjo naujų su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimų skaičius** – nuo 543 iki 847.

2016 m. pabaigoje **dar buvo nagrinėjamos 868 pažeidimo bylos dėl vėlavimo perkelti į nacionalinę teisę** – tai 67,5 % daugiau nei 2015 m. pabaigoje (518 bylų).

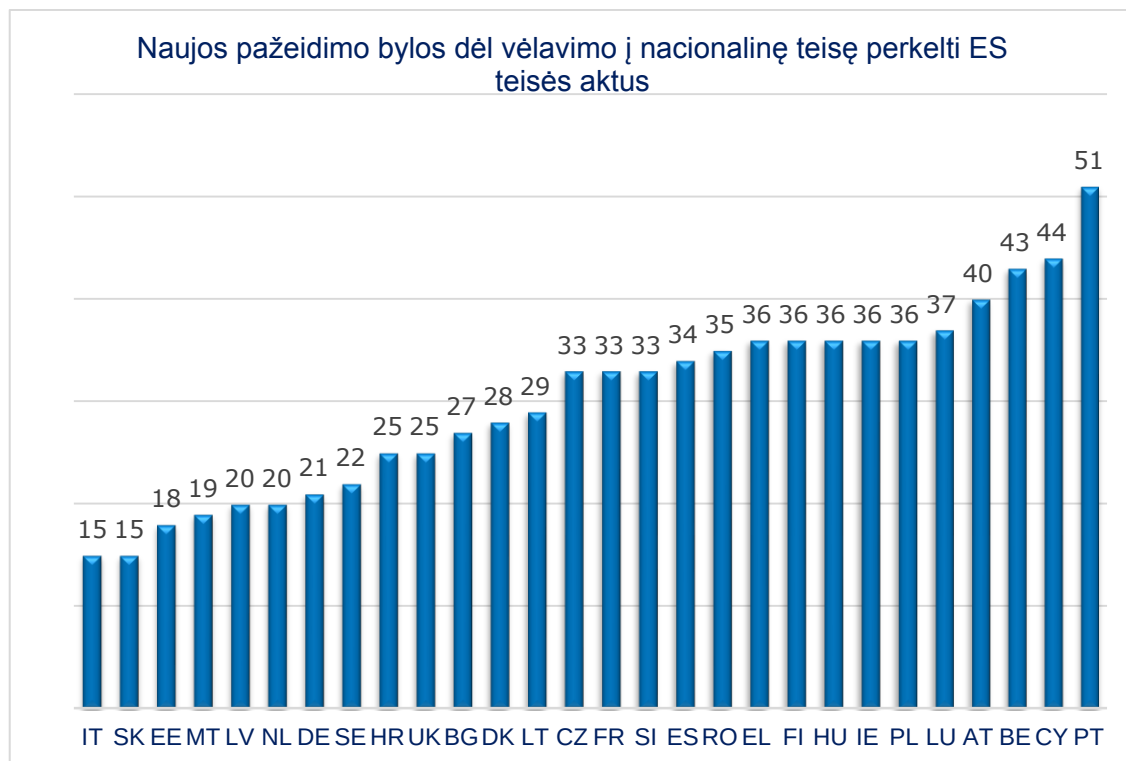
Nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius metų pabaigoje

518	>	Nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo nagrinėjimo bylų skaičius 2015 m. pabaigoje
847	>	2015 m. užregistruotų naujų su vėlavimu perkelti susijusių bylų skaičius
498	>	2016 m. baigtos nagrinėti bylos dėl vėlavimo perkelti į nacionalinę teisę
= 868	>	Nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo nagrinėjimo bylų skaičius 2016 m. pabaigoje

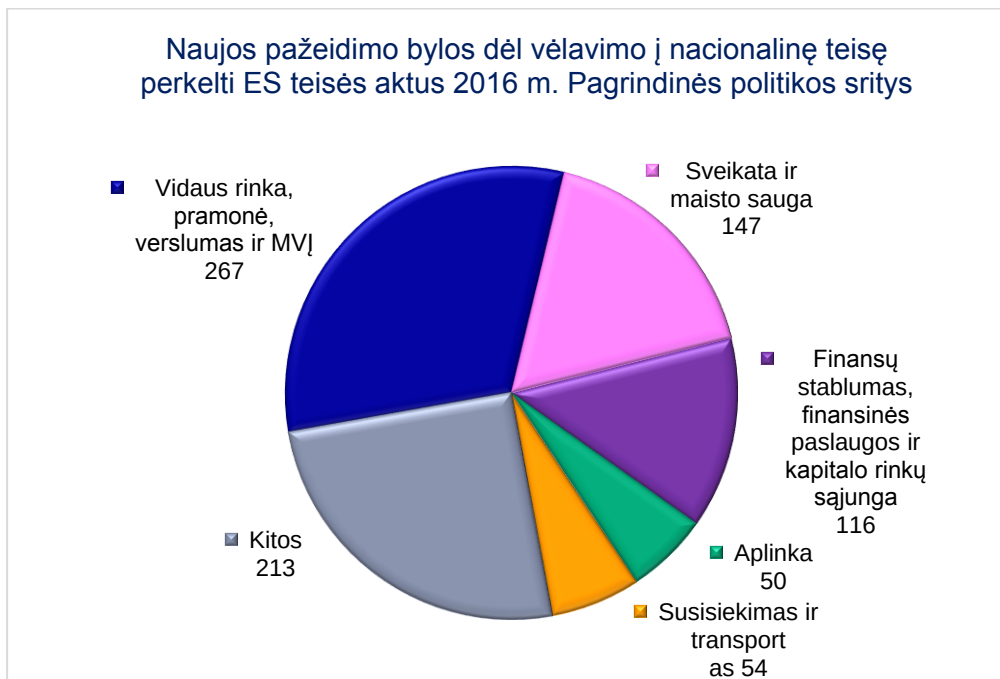
Toliau diagramoje parodytas visų iki 2016 m. pabaigos nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius pagal valstybes nares, nepriklausomai nuo to, kokiais metais jos pradėtos nagrinėti.

Toliau diagramoje pateiktas 2016 m. pradėtų nagrinėti naujų su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius (iš viso **847** bylos), išskaidytas pagal valstybes nares.

Toliau diagramoje nurodytos politikos sritys, kuriose 2016 m. buvo pradėtos naujos bylos:

27 valstybių narių atžvilgiu pradėtos naujos bylos, susijusios su vėlavimu į nacionalinę teisę perkelti Direktyvą dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti¹³⁰. Be to, 26 valstybių narių atžvilgiu pradėtos bylos, susijusios su vėlavimu į nacionalinę teisę perkelti direktyvas dėl žmogaus audinių ir ląstelių¹³¹. Komisija pradėjo 23 procedūras dėl vėlavimo į nacionalinę teisę perkelti Direktyvą dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo¹³².

2. Bylos perdavimas nagrinėti Teisingumo Teismui pagal SESV 258 straipsnį ir (arba) 260 straipsnio 3 dalį

Pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, Komisija gali siūlyti pinigines baudas net ir tada, kai dėl to, kad teisėkūros procedūra priimta direktyva nebuvo iki galo perkelta į nacionalinę teisę, byla pagal SESV 258 straipsnį perduodama nagrinėti Teisingumo Teismui pirmą kartą. Tokios Lisabonos sutartyje nustatytos naujos taisyklės tikslas – labiau paskatinti valstybes nares laiku perkelti direktyvas į nacionalinę teisę. Sprendimą dėl siūlytinių piniginių baudų dydžio Komisija priima laikydamasi Komunikate dėl SESV 260 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo nustatytų principų¹³³. Komunikate dėl vykdymo užtikrinimo politikos „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“¹³⁴ Komisija paskelbė, kad, pažeidimo bylose, pradėtos po komunikato paskelbimo, ji sistemingai prašys Teisingumo Teismo skirti ir vienkartinę baudą, ir periodinę baudą.

2016 m. Komisija ir toliau teikė Teisingumo Teismui nagrinėti pažeidimo bylas dėl vėlavimo į nacionalinę teisę perkelti ES teisės aktus su prašymu pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį skirti periodines baudas. 2016 m. ji į Teisingumo Teismą kreipėsi dėl dviejų valstybių narių: Liuksemburgo (2 bylos)¹³⁵ ir Rumunijos (1 byla)¹³⁶. Dėl kitų 4 bylų Komisija priėmė sprendimą

¹³⁰ Direktyva [2014/61/ES](#).

¹³¹ Direktyvos [2015/565/ES](#) ir [2015/566/ES](#).

¹³² Direktyva [2014/26/ES](#).

¹³³ [OL C 12](#), 2011 1 15, p. 1-5.

¹³⁴ C(2016) 8600, [OL C 18](#), 2017 m. sausio 19 d.

¹³⁵ Komisija / Liuksemburgas, [C-489/16](#). Dėl Liuksemburgo Komisija į Teisingumo Teismą kreipėsi šiam iki galo neįgyvendinus Bendros Europos geležinkelių erdvės direktyvos. Ji pasiūlė paskirti kasdien mokėti 8 710 EUR

kreiptis į Teisingumo Teismą, tačiau valstybės narės ėmėsi perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių dar prieš išsiunčiant ieškinį Teisingumo Teismui, todėl teismo proceso išvengė. Šios bylos buvo susijusios su vėlavimu perkelti į nacionalinę teisę Bendros Europos geležinkelių erdvės direktyvą (Graikija),¹³⁷ Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą¹³⁸ (Rumunija ir Čekija) ir Per didelio pasitikėjimo kreditų reitingais direktyvą¹³⁹ (Liuksemburgas).

2016 m. valstybės narės dėjo daugiau pastangų, kad iki galo perkeltų ES teisės aktus iki Teisingumo Teismui priimant sprendimus. Tačiau dar liko neišspręstos penkios bylos, kuriose siūloma paskirti kasdien mokėti periodinę baudą: po vieną bylą Belgijos, Nyderlandų, Lenkijos, Rumunijos ir Švedijos atžvilgiu.

periodinę baudą; *Komisija / Liuksemburgas*, [C-511/16](#). Komisija Teisingumo Teismui perdavė bylą dėl Liuksemburgo už tai, kad valstybė narė ne visiškai įgyvendino Direktyvą [2014/27/ES](#) siekiant suderinti ją su Reglamentu (EB) Nr. [1272/2008](#) dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo. Ji pasiūlė paskirti kasdien mokėti 8 710 EUR periodinę baudą.

¹³⁶ *Komisija / Rumunija*, [C-62/156](#). Komisija padavė Rumuniją į Teisingumo Teismą už tai, kad ji ne visiškai įgyvendino Direktyvą dėl sieros kiekio jūriniame kure. Ji pasiūlė paskirti kasdien mokėti 38 042,60 EUR periodinę baudą. Vėliau Rumunija priėmė būtinas teisine priemones, todėl Komisija ieškinį iš Teisingumo Teismo atsiėmė.

¹³⁷ Direktyva [2012/34/ES](#).

¹³⁸ Direktyva 2014/59/ES.

¹³⁹ Direktyva 2013/14/ES.

VII. Išvados

Vis dar daug nerimo kelia didelis pažeidimų nagrinėjimo procedūrų skaičius, nes 2016 m. jų buvo daugiausia per visus penkerius metus. Dėl to, kad neužtikrinamas savalaikis ir tinkamas ES teisės aktų perkėlimas į nacionalinę teisę, piliečiai ir įmonės galiausiai netenka galimybės naudotis ES teisės teikiama pranašumais. Todėl Komisija ypač didelę reikšmę teikia tam, būtų užtikrintas veiksmingas ES teisės taikymas.

Užduotis taikyti, įgyvendinti ES teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą bendrai tenka ES ir valstybėms narėms. Komisija toliau teiks valstybėms narėms įgyvendinimo etapu reikalingą paramą ir pagalbą. Laikydamosi komunikato „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“, Komisija daugiausia dėmesio skirs problemoms, kurių atveju ėmusis vykdymo užtikrinimo veiksmų padėtis iš tikrųjų pasikeistų. Kartu ji bus griežtesnė nagrinėdama ES teisės pažeidimus per pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Kad galėtų užtikrinti spartesnį reikalavimų vykdymą ir įgyvendinti savo politikos prioritetus, Komisija nuo šiol pradės pažeidimo nagrinėjimo procedūras netaikydama mechanizmo „EU Pilot“, nebent konkrečiu atveju, jos manymu, jį taikyti būtų naudinga. Komisija sugriežtino sankcijų režimą pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį atvejais, kai valstybės narės laiku nepraneša apie teisėkūros procedūra priimtos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės.

Laikantis strategiškesnio požiūrio į vykdymo užtikrinimą ir laiku imantis veiksmingų priemonių, Komisijai bus lengviau užtikrinti visiems naudingą geresnį ES teisės taikymą.

I. Metinė ataskaita

1. Problemų nustatymas

Pirma diagrama. Skundų skaičius (2012–2016 m.)

Iš viso skundų, kuriuos Komisija užregistravo 2012–2016 m.

Antra diagrama. Nebaigtų nagrinėti piliečių skundų skaičius metų pabaigoje

Pirmiausia parodytas nuo 2015 m. neišnagrinėtų skundų skaičius (pirmasis stulpelis). Antrajame stulpelyje – 2016 m. užregistruotų naujų skundų skaičius. Trečiajame stulpelyje parodytas skundų, dėl kurių Komisija 2016 m. priėmė sprendimą, skaičius. Ketvirtajame stulpelyje – 2016 m. pabaigoje dar neišnagrinėtų skundų skaičius (apskaičiuotas prie pirmojo skaičiaus pridėjus antrąjį ir atėmus trečiąjį).

Trečia diagrama. 2016 m. užregistruotų naujų skundų skaičius: pagrindinės politikos sritys¹⁴⁰

Nurodytos politikos sritys, kuriose 2016 m. užregistruota daugiausia naujų skundų.

2. „EU Pilot“

Pirma diagrama. „EU Pilot“ bylų skaičius (2012–2016 m.)

„EU Pilot“ bylų, kurias Komisija pradėjo 2012–2016 m., skaičius.

Antra diagrama. Nebaigtų nagrinėti „EU Pilot“ bylų skaičius metų pabaigoje

Pirmiausia parodyta, kiek nebaigtų nagrinėti „EU Pilot“ bylų perkelta iš 2015 m. (pirmasis stulpelis). Antrajame stulpelyje parodyta, kiek 2016 m. pradėta naujų „EU Pilot“ bylų. Trečiajame stulpelyje – bylų, dėl kurių Komisija 2016 m. priėmė sprendimą, skaičius. Ketvirtajame stulpelyje parodyta, kiek „EU Pilot“ bylų buvo pradėta 2016 m. pabaigoje (apskaičiuota prie pirmojo skaičiaus pridėjus antrąjį ir atėmus trečiąjį).

Trečia diagrama. 2016 m. išnagrinėtų „EU Pilot“ bylų skaičius pagrindinėse politikos srityse

Nurodytos politikos sritys, kuriose 2016 m. buvo pradėtos nagrinėti naujos „EU Pilot“ bylos.

Ketvirta diagrama. „EU Pilot“ bylų vidutinis bylų išnagrinėjimo nuošimtis ES (2012–2016 m.)

Bendras „EU Pilot“ bylų, kurias Komisija baigė nagrinėti per pastaruosius 4 metus nepradėdama pažeidimo bylos, skaičius.

Penkta diagrama. „EU Pilot“ bylų išnagrinėjimo nuošimtis ir 2016 m. nagrinėtų bylų skaičius

Pateiktas „EU Pilot“ bylų išnagrinėjimo nuošimtis, t.y. kokią procentinę dalį bylų Komisija 2016 m. išnagrinėjo ir užbaigė nepradėdama pažeidimo bylos.

¹⁴⁰ Duomenys apie pagrindinėje ataskaitoje ir atskiroms valstybėms narėms skirtose jos dalyse nurodytas politikos sritis grindžiami Europos Komisijos centrinėje pažeidimų duomenų bazėje pateikiama informacija. Politikos sritys nurodomos taip: žemės ūkis ir kaimo plėtra; biudžetas; klimato politika; ryšių tinklai, turinys ir technologijos; konkurencija; švietimas ir kultūra; ekonomikos ir finansų reikalai; finansų stabilumas ir kapitalo rinkų sąjunga; kaimynystės politika ir plėtros derybos; užimtumas; energetika, aplinka; migracija ir vidaus reikalai; teisingumas ir vartotojų reikalai. jūriniai reikalai ir žuvininkystė, vidaus rinka, pramonė, verslumas ir MVJ; susiekimas ir transportas, regioninė politika, sveikata ir maisto sauga; mokesčiai ir muitai; prekyba.

Šešta diagrama. Valstybių narių reagavimo laikas 2016 m. (dienomis) „EU Pilot“ bylose

Parodyta, per kiek laiko vidutiniškai kiekviena valstybės narė pateikė atsakymą pagal mechanizmą „EU Pilot“ 2016 m.

3. Pažeidimo nagrinėjimo procedūros

Pirma diagrama. Naujos pažeidimo bylos 2016 m. gruodžio 31 d.

Parodytas 2016 m. pradėtų naujų pažeidimo bylų skaičius pagal valstybes nares.

Antroji diagrama. 2016 m. pradėtos naujos pažeidimo bylos: Pagrindinės politikos sritys

Išvardytos pagrindinės politikos sritys, kuriose 2016 m. buvo pradėtos naujos pažeidimo bylos.

Trečia diagrama. 2016 m. valstybėms narėms išsiųstos pagrįstos nuomonės.

Parodytas 2016 m. valstybėms narėms išsiųstų pagrįstų nuomonių skaičius.

Ketvirta diagrama. Nebaigtų pažeidimo bylų skaičius metų pabaigoje (2012–2016 m.)

Parodytas pažeidimų, kurie 2012–2016 m. kasmet gruodžio 31 d. dar nebuvo ištirti, skaičius.

Penkta diagrama. Pradėtos pažeidimo bylos (2016 m. gruodžio 31 d. duomenys)

Šie skaičiai rodo visas procedūras, kurias Komisija pradėjo kiekvienos valstybės narės atžvilgiu, išsiųsdama oficialų pranešimą pagal SESV 258 straipsnį. Įskaičiuoti 2016 m. ar anksčiau išsiųsti pranešimai, nepriklausomai nuo to, koks bylos etapas pasiektas. Įtrauktos tik tos bylos, kurios dar neužbaigtos oficialiu sprendimu. Diagramoje atskirai nurodyti pagal kiekvieną valstybę narę pažeidimai, susiję su netinkamu ES teisės aktų perkėlimu į nacionalinę teisę ir (arba) netinkamu ES teisės taikymu, ir pažeidimai, susiję su vėlavimu perkelti.

Todėl į skaičius įtrauktos visos bylos, kurios 2016 m. gruodžio 31 d.:

dar nebuvo perduotos teismui (oficialus pranešimas, pagrįsta nuomonė ar sprendimas dėl perdavimo Teisingumo Teismui pagal SESV 258 straipsnį);

nagrinėtos Teisingumo Teisme pagal SESV 258 straipsnį arba SESV 260 straipsnio 3 dalį;

jau buvo išspręstos Teisingumo Teisme, tačiau Komisija dar negalėjo patvirtinti, kad valstybė narė tinkamai įgyvendino Teismo sprendimą;

nagrinėtos antruoju ikiteisminės procedūros etapu (oficialus pranešimas arba sprendimas perduoti Teisingumo Teismui pagal SESV 260 straipsnio 2 dalį);

tebenagrinėtos Teisingumo Teisme kreipusis į jį antrą kartą arba

Teisingumo Teismas priėmė sprendimą antrą kartą, tačiau Komisija dar negalėjo patvirtinti, kad valstybė narė tinkamai įgyvendino antrą teismo sprendimą.

Į šį skaičių *neįtrauktos*, pavyzdžiui, dar nebaigtos nagrinėti „EU Pilot“ bylos. Į jį taip pat neįtrauktos „EU Pilot“ bylos, kuriose Komisija atmetė valstybės narės atsakymą, tačiau dar neišsiuntė oficialaus pranešimo pagal SESV 258 straipsnį.

Šešta diagrama. Nebaigtų pažeidimo bylų skaičius 2016 m. pabaigoje pagal politikos sritis

Pagal politikos sritis suskirstytos pažeidimo bylos, nebaigtos nagrinėti 2016 m. gruodžio 31 d.

4. Direktyvų perkėlimas į nacionalinę teisę

Pirma diagrama. Direktyvos ir su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylos

Parodyta, kiek direktyvų turėjo būti perkelta į nacionalinę teisę 2012–2016 m. ir kiek per tą laiką pradėta naujų su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų.

Antra diagrama Nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius metų pabaigoje

Pirmajame stulpelyje pateiktas iš 2015 m. perkeltų su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo nagrinėjimo bylų skaičius. Antrajame stulpelyje parodytas 2016 m. užregistruotų naujų su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo nagrinėjimo bylų skaičius. Trečiajame stulpelyje parodytas skundų, dėl kurių Komisija 2016 m. priėmė sprendimą, skaičius. Ketvirtajame stulpelyje – nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius 2016 m. pabaigoje, apskaičiuotas prie pirmojo skaičiaus pridėjus antrąjį ir atėmus trečiąjį.

Trečia diagrama. Nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d.

Pateiktas visų 2016 m. gruodžio 31 d. nebaigtų nagrinėti su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylų skaičius pagal valstybes nares, nepriklausomai nuo to, kuriais metais pažeidimas pradėtas nagrinėti.

Ketvirta diagrama. Naujos su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimo bylos

Šioje diagramoje parodyta, kiek 2016 m. kiekvienai valstybei narei išsiųsta oficialių pranešimų pagal SESV 258 straipsnį dėl to, kad ji nepranešė apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės arba apie jas pranešė tik iš dalies. Į šį skaičių jau įtrauktas visas 2016 m. valstybėms narėms iškeltų naujų pažeidimo bylų skaičius, todėl jo nereikėtų pridėti prie pirmojoje bendrosios statistikos skyriaus diagramoje nurodytų skaičių.

Pažymėtina, kad kai kurios šios naujos su vėlavimu perkelti susijusios pažeidimo bylos galėjo būti išnagrinėtos 2016 m. gruodžio 31 d. Pavyzdžiui, jei išsiųsdama oficialaus pranešimo raštą Komisija pradėjo su vėlavimu perkelti susijusio pažeidimo nagrinėjimo procedūrą 2016 m. kovo mėn., ši byla priskirta prie naujų pažeidimo bylų, net jei Komisija bylą būtų baigusi nagrinėti 2016 m. spalio mėn., valstybei narei pranešus apie visišką perkėlimą į nacionalinę teisę.

Penkta diagrama. 2016 m. pradėtos naujos su vėlavimu perkelti susijusių pažeidimų bylos: pagrindinės politikos sritys

Čia nurodyta, kuriose politikos srityse 2016 m. pradėtos daugiausia su vėlavimu perkelti susijusių procedūrų.